

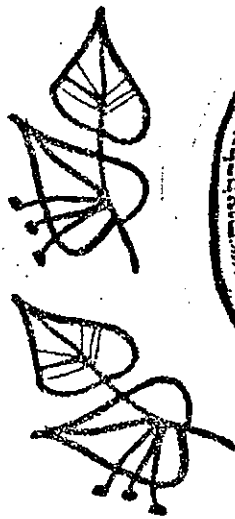
הס"ט ט"ח שבט תש"ע

ינאר 2010

415 'סנ

בנין

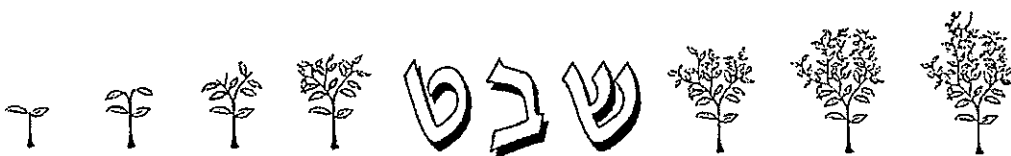
אין ינואר 1938

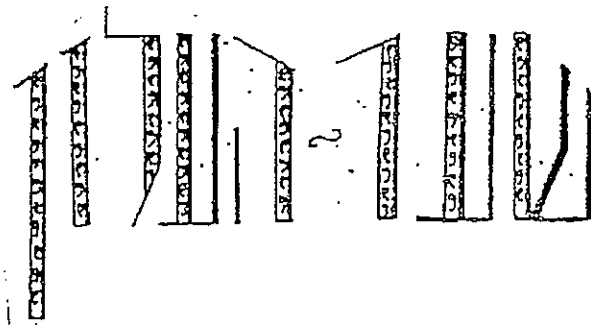

בזמן שישראל עומדים על הקרקע אפילו אומות העולם מקלטים אותם. אשרי מי
שמיחד עצמו על הארץ ועוסק בישובה, שכל המיחד עצמו על הארץ ועוסק בישובה
מיחד את שמו הגדול בשמים ובארץ ומרבה כבודם של ישראל, כנטיעה זו שנוטעים
בקרקע והיא פורחת ועולה למעלה...

הרבה מלאכות הטיל עלינו המקום: לחרוש ולזרוע ולקצור ולעמר ולדוש ולזרות, לנטוע
ולעדיד ולבצור ולדרוך, לעזוק ולמסוק, להאכיל בהמה ועוף ולגזוז את הצאן ולשמור
את עצמנו ויגענו מן המחבלים ומן הגנבים, אלא ישיבת ארץ ישראל גדולה, שהיא
שקולה כנגד כל המצוות שבתורה. תלה הקדוש ברוך הוא נטיעתו בנטיעתנו, אם אנו
מקיימים נטיעתנו, בידוע, שנטיעתו של הקדוש ברוך הוא מתקיימת.

(ש"י עגנון, תחת העץ)

"באחד בשבט – ראש השנה לאילן, כדברי בית שמאי. בית הלל אומרים: בחמישה עשר בו" (ראש השנה פ"א מ"א).

מדוע זכו אילנות לראש השנה המיוחד לעצמם?

"ראו שניתן ראש השנה לבני אדם, באו ואמרו: כתוב בתורה 'כי האדם עץ השדה'. נמשל אדם לעץ ועץ לאדם. ואם כך, מה אדם שיש לו ראש השנה, אף עץ בדין הוא שיהיה לו ראש השנה. וכיון שדיברו אילנות דברים של טעם נתקבלו דבריהם. אמרו להם: באיזה חודש נקבע ראש השנה שלכם? השיבו אילנות: כיון שאנו צריכים למים קבעוהו בשבט שמזל דלי" (הימן הירושלמי).

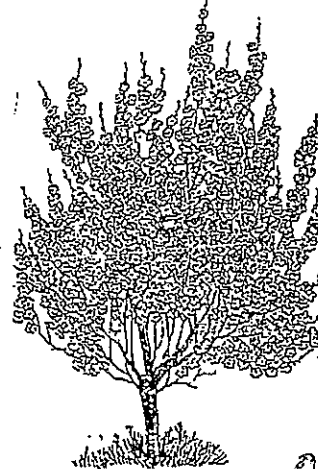
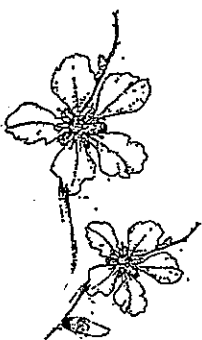
רבות נאמר ונכתב בשבחם של אילנות ועצים. במסורת היהודית מסמל העץ קשר בין האדם לבין מולדתו. בספרות הפסיכולוגית, מייצג העץ קדושה, פוריות, יכולת התחדשות וחיים יציבים רבי עוצמה שאינם מתכלים ואינם מתדלדלים. העץ הוא סמל לאלמוות, למציאות המוחלטת ולמרכז העולם. תמירותו, עם שורשים באדמה, גזע וצמרת ממעל, הופכים אותו למקשר ולמאחד בין העבר, ההווה והעתיד ובין עולם הדחפים והיצרים החכויים, לבין עולם המציאות ובינו לבין העולם הרוחני והמצפוני השואף כלפי מעלה. במסכת סנהדרין מתייחסים חכמים לפסוק ממלאכי ג' המתאר את עונשם של הרשעים מידי ה' "אשר לא יעזוב להם שורש וענף". רבן גמליאל סבר כי "שורש" הוא העולם הזה ו"ענף" הוא העולם הבא. דבר אחר: "שורש" – זו נשמה, ו"ענף" – זה הגוף.

הדמיון בסכימה של העץ, שיש לו גוף – גזע, זרועות – ענפים וראש – צמרת עורר דימונם של משוררים וסופרים אשר ראו בעץ סמל לאדם וייחסו לו תכונות אנושיות. כך בשיר "כי האדם עץ השדה", המתאר איך "כמו האדם, גם העץ צומח, ... כמו העץ הוא שואף למים... כמו העץ הוא שואף למעלה" ולגודל הצער "כמו העץ – האדם נגדע".

התמזל מזלנו לחיות בלב חורש טבעי על הר הכרמל. אנו למודי המחזוריות של הטבע המכלה יער ברוח סערה ובשלהבת אש מאכלת, תוך רגעים ספורים. צפינו גם בחיים חדשים העולים מתוך גזעים שרופים ובירוק הצובע מחדש הרים שהשחירו. ברם, בני האדם חסינים הרבה פחות וכשפוגעים בהם הם משתוחחים ולעיתים אף נשברים ומתקשים להזדקף מחדש. ראוי, שכשם שאנו חרדים לשמירת הטבע מסביבנו, נדע לשמור גם על האדם שבנו ובזולתנו ונשאף להצמיח מחדש קהילה פורחת באילנות ובבני אדם.

חודש טוב וט"ו בשבט שמח

גירה ופסי
מערכת "בניר"

שבט

רענון נהלי השמירה (הגלובאלית, כמובן)*

הרב רונן לוביץ

שתי תפיסות אקולוגיות

בחיבה האקולוגית בת זמננו מקובל להבחין בין שתי תפיסות: אנתרופוצנטרית, המעמידה את האדם במרכז, וביוצנטרית, הרואה את הטבע כמרכז של הבריאה. התפיסה הראשונה רואה את היקום כולו כעומד לרשותו של המין האנושי, אשר רשאי לעשות בה שימוש לצרכיו, אך יחד עם זאת הוא נדרש לנהל את העולם בזהירות וברגישות, ולהשתמש בתבונה וביכולת שלו כדי לכלכל את העולם באופן נכון ומרוסן. האדם בתפיסה זו הוא בבחינת מנכ"ל של חברה, כאשר הצלחת החברה אותה הוא מנהל, היא גם הצלחתו, ובשלומה יהיה לו שלום. התפיסה הביוצנטרית, לעומת זאת שוללת את הצבתו של האדם במרכז הבריאה. היא רואה בו יצור שמעמדו אינו שונה מזה של שאר היצורים. תפיסה זו, שהיא מרחיקת לכת מבחינה החשיבה האקולוגית, אינה מקנה לאדם כל זכויות יתר, ואינה רואה את מגוון החי והצומח שבעולם כמיועד לשימוש.

על אף שבמחשבה ראשונה נדמה שהשקפת עולם יהודית בנושאי אקולוגיה אינה יכולה לעלות בקנה אחד עם התפיסה הביוצנטרית, בדיקה מעמיקה יותר מגלה שניתן למצוא ביהדות מקורות השראה לשתי התפיסות. לדעתי ניתן להצביע על גרסה מסוימת של שתי גישות מובחנות בדומה לשתיים שהוזכרו, במקורות היהדות למן המקרא, דרך ספרות חז"ל ועד להגות היהודית בת-זמננו. כבר עם פתיחת התורה מוצגים בפנינו שני תיאורים של מעמד האדם בעולם. בפרק א' נאמר לאדם ולחוה: "פרו ורבו ומלאו את הארץ וכבשה ורדו בְּדִגַּת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבְכָל חַיַּה הָרֶמֶשׂ עַל הָאָרֶץ" (בראשית א, כח). בתיאור זה מקבל האדם מנדט לשלוט בכל היקום ולעשות בו ככל אשר יחפץ בלי כל סייג. בפסוקים הסמוכים מציב פרק א' בפנינו תפיסה היררכית, לפיה האדם רשאי לנצל לצרכיו את בעלי החיים, ואילו הם רשאים לאכול את כל הצומח. בפרק ב', לעומת זאת, לא מקבל האדם סמכויות דומות. תפקידו מוגדר באופן קצר וקולע: "לְעֲבֹדָהּ וּלְשָׁמְרָהּ" (שם, ב, טו). קולה של התפיסה הביוצנטרית מחדד גם בדברי ה' לאיוב, בהם ממוזער מעמדו, ומודגש שהיקום מלא יצורים ושטחים שאין לאדם בהם כל נגיעה (איוב לח).

שתי התפיסות חוזרות ומופיעות במדרש חז"ל העוסק בשאלה: מדוע נברא המין האנושי אחרי כל שאר המינים. חכמים נתנו לכך בגמרא (סנהדרין לח, א) שתי תשובות: האחת אומרת, "כדי שיכנס לסעודה מיד. משל למלך בשר ודם שבנה פלטרין ושיכלל, והתקין סעודה, ואחר כך הכניס אורחין". תשובה זו רואה באדם את גולת הכותרת של הבריאה שהכל נברא והוכן עבורו. תשובתם השניה של חז"ל לעומת זאת מסבירה שמטרת הבורא היתה "שאם תזוז דעתו עליו אומר לו: יתוש קדמך במעשה בראשית". תשובה זו מצביעה על כך שהיתה זכות קיום לשאר היצורים בלי כל תלות בקיום האדם, שהרי הם היו קיימים עוד לפניו. הסבר זה מחייב את האדם לגלות ענווה כלפי היקום ולהרחיק מעליו כל תחושה של התנשאות.

בהגות היהודית הקלאסית מתחדדות שתי הגישות ובאות לכלל מחלוקת מפורשת. רב סעדיה גאון קובע שמטרת היקום וכל יצוריו היא האדם, והוא מדגיש שהתבוננות בבריאה אינה מותרת כל מקום לספק בעניין זה. (הנבחר באמונות ובדעות, מאמר ד', בתרגום הרב קאפח עמ' קנ-קנא). אותה התבוננות הביאה את הרמב"ם דווקא למסקנה הפוכה, לפיה: "אין לסבור בכל הנמצאים שהם בגלל מציאות האדם, אלא יהיו גם שאר כל הנמצאים מטרה לעצמם, לא בגלל דבר אחר" (מורה הנבוכים, ג, יג).

ש ב ט

בחמשך לשתי התפיסות הללו אנו מוצאים פרשנויות מנוגדות בהבנת מהות ההסמכות שניתנה לאדם בפרק א' של בראשית לכבוש את הארץ ולרדות ביצוריה. הרמב"ן סבור שניתן לבני האדם מנדט "בארץ לעשות כרצונם, בבהמות ובשרצים וכל זוחלי עפר, ולבנות ולעקור נטוע... וטעם "וירדו" – שימשלו בחזקה בדגים ובעוף ובבהמה ובכל הרמש... ואמר "בכל הארץ" – שימשלו בארץ עצמה, לעקור ולנתוץ ולחפור ולחצוב נחושת ברזל. ולשון רדייה – ממשלת האדון בעבדו. מאות שנים מאוחר יותר כותב הרא"ה קוק, בחזון הצמחונות ותשלום שלו את היפוכם של הדברים. לדבריו, "אין ספק לכל איש משכיל והוגה דעות ש"הרדייה בתורה... איננה מכוונת לרדייה של מושל עריץ המתעמר בעמו ובעבדיו, רק להפיק חפצו הפרטי ושרירות ליבו. חלילה לחוק עבדות מכווער כזה, שיהיה חתום בחותם נצחי בעולמו של ה', הטוב לכל, "ורחמיו על כל מעשיו" שאמר "עולם חסד ייבנה". דומה שהרב קוק יכול היה לראות בחזונו את הסכנות הטמונות ביכולת העצומה של המין האנושי, ואת ההכרח לדעת לרסן את יכולותיו ולהשתמש בהן באופן מושכל ומוגבל.

תבוא השלישית ותכריע ביניהן

אחרי שראינו שישנן גרסאות מסוימות של שתי התפיסות, האנתרופוצנטרית והביוצנטרית במקורות היהדות, ברצוני להציע גישה שלישית שתכריע ביניהן, היא התפיסה התיאוצנטרית, המעמידה את הבורא במרכז. תפיסה זו אכן מקנה מעמד מיוחד לאדם, אולם זאת רק מכוח היותו שליח הבורא וכפוף להוראותיו. לא הטבע עומד במרכזה, גם לא האדם, כי אם בורא עולם. על האדם לראות את עצמו בבחינת אפטרופוס שמונה לתפקיד השמירה על היקום.

על תפקיד בני האדם כשומרי הבריאה מעמידה אותנו הגמרא (עבודה זרה מ, ב) המספרת כיצד רבי יהודה הנשיא חש במעיו... בדקו ומצאו עובד כוכבים אחד שהיה לו שלש מאות גרבי יין של תפוחים של ע' שנה, ושתה ונתרפא, אמר: ברוך המקום שמסר עולמו לשומרים". המהרש"א בפירושו מסביר את ברכת רבי בכך שהאדם היה בבחינת שומר בהיותו בגן עדן, כמו שכתוב: "ויניחחו בגן עדם לעבדה ולשמרה", וכאשר סולק משם השליט הבורא אותו ואת צאצאיו על כל העולם בתפקיד של שומרי העולם. על כך בירך רבי ששמירת בני אדם על הצומח היא שאפשרה את הקיום והשימוש של אותם תפוחים, מהם שתה והתרפא.

התפיסה האנתרופוצנטרית מקנה לאדם תחושת בעלות על העולם, תחושה שכיום אנו יודעים היטב עד כמה היא רבת סכנות לקיום העולם. התפיסה הביוצנטרית מביאה את האדם לכפיפות כלפי כל היש, והתבטלות עצמית זו עלולה לבטל את מותר האדם מן הבהמה, ולפטור את האדם מאחריות. התפיסה התיאוצנטרית המעמידה את הבורא במרכז מעניקה לאדם מעמד נכבד ביותר, אך זהו מעמד הטעון באחריות רבה. מעמד השומר מחייב דאגה מתמדת לכל היש, על-ידי קביעת תקנות ואכיפתן, על-ידי יצירת עקרונות של חים אקולוגיים ויישומן, וכמובן באמצעות הטמעת דפוסים של חיים יום-יומיים המתחשבים בשימור החי והצומח ומכלול מאגרי הטבע.

מצוות רבות ניתנו לעם ישראל שחובת השמירה על היקום מהווה בהן מרכיב חשוב, כגון שבת, שמיטה, בל תשחית, צער בעלי חיים, מצוות שילוח הקן, איסור שחיטת בהמה ובנה ביום אחד ועוד. בעידן בו אנו מצויים עלינו להוביל גם את המהפך התודעתי והמעשי שכרוך במהלך הסביבתי. מהפך זה צריך לתת אותותיו קודם כל בחיי היום-יום, בהם נשתדל לחסוך באנרגיה, למחזר, לתמוך בפעילות אקולוגית, וכדומה. עלינו להיות ירוקים לדבר ה'.

*מאמר זה הוא חלק ממאמר שפרסמתי בחוברת "טבע עברי", חשוון תש"ע.

לרגל ראש השנה לאילנות

פינת ההלכה

מאת הרב רונן

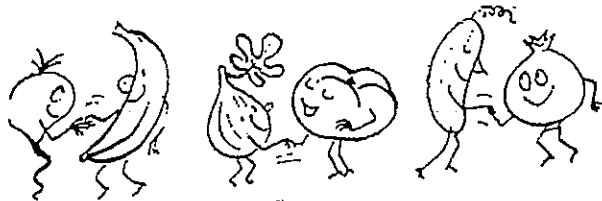
אימתי מברכים על פירות "שהכול"?

(וחידת חומוס לסיום)

הכול יודעים שלא על הכול מברכים "שהכול". לכל סוג של מאכל תיקנו חכמים ברכה מיוחדת, כדי שההודאה לבורא עולם על המאכל תהיה מתוך כוונה ממוקדת והתרכזות מיוחדת. כך, משום חשיבותם של הפירות, תיקנו חכמים ברכת בורא פרי העץ כברכה ראשונה לפני אכילת פירות, אולם יש מקרים מסוימים בהם יש לברך על גידולי עצים ברכת "שהכול" נהיה בדברו". להלן מספר דוגמאות עיקריות:

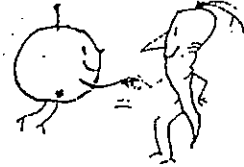
- א. פירות וירקות שרגילים לאכולם כשהם מבושלים, כגון: קישואים, דלעת וסלק, מי שאוכלם חיים מברך שהכול.
- ב. האוכל חלקים של העץ שאינם פירותיו, כגון: לבבות דקל הנקראים פלמיטו, או גבעולים רכים שבגפן שנקראים לולבי גפנים או גבעולי תבואה – על כל אלה יש לברך "שהכול".
- ג. האוכל פירות שגדלים בעצי סרק, כמו תפוחים ואגסים קטנים הגדלים בעצי בר, הראויים לאכילה רק בשעת הדחק, ואשר עצייהם לא ניטעו לשם הפירות הללו – יברך "שהכול".
- ד. גידולי מים, כגון נבטים, לדעת פוסקים רבים, הואיל ואין הם מושרשים באדמה יש לברך עליהם "שהכול", ולדעת אחרים יש לברך האדמה. הלכה למעשה, כיוון שמדובר בספק, מי שאוכל נבטים בלבד, עדיף שיברך "שהכול", שהיא ברכה הפוסרת בדיעבד גם פירות וירקות, ואם אוכל את הנבטים בסלט, יברך על ירק אחר, ויוציא בכך גם את הנבטים.
- ה. המוצץ קנה סוכר – הואיל ואין הוא אוכל את הקנה עצמו – עליו לברך "שהכול".
- ו. על מיצי פירות, כגון מיץ תפוזים ומיץ תפוחים מברכים "שהכול", כיוון שהשתנתה צורת הפרי והוא הפך למשקה.
- ז. פירות מרוסקים – כל עוד ניכרת צורת הפרי יש לברך בורא פרי העץ, וכך הדין במחית תפוחי אדמה (פירה), ברסק תפוחי עץ, בננה ואבוקדו שנמעכו, סלט חצילים וכדומה. אם הפירות רוסקו כך שאין צורת הפרי המקורי ניכרת כלל, יש לברך על רסק זה "שהכול", וכך הדין לגבי רסק עגבניות.
- ח. מאכלים שנעשו מגידולי קרקע שהשתנתה צורתם לחלוטין – ברכתם "שהכול". לדוגמא: במבה על אף שנעשתה מקמח תירס וחמאת בוטנים, מרציפן למרות שהוא עשוי משקדים מרוסקים, חלבה וטחינה חרף העובדה שנעשו משומשום. כל אלה כיוון שצורת הפרי/ירק המקורי אבדו לגמרי, ברכתם "שהכול".
- ט. יש מאכל מגניב שנוהגים לנגב, אשר גבנו מהערבים, ומשום שחמסנו אותו מהם נקרא שמו: חומוס, ונהגו לקוראו "סלט חומוס". ובזמננו זכינו שיתקיים מקרא מלא שכתוב: "מלאה הארץ חומוס". מאכל זה, אף שנטחן עד דק וצורת הקטניה המקורית כבר אינה ניכרת, נהגו בכל זאת לברך עליו "בורא פרי האדמה", משום "שהכול" יודעים שהוא חומוס, וחלק ניכר מגידול החמצה נעשה לשם החומוס.
- י. חידת חומוס לסיום:
כיוון שסיימנו בחומוס, לא נחסס לזרות עליו מעט תבלין, ונפנה אל קוראינו חידה לתיבול: למה נוהגים לקרוא לחומוס "סלט חומוס", הרי החומוס אינו סלט אלא מחית, כמו מחית תפוחי עץ או פירה תפוחי אדמה? אני מוחה בשם המחית על כך שעושים סלט ממילים בעברית. התשובה היחידה שנראית לי לשאלה זו היא שהשם סלט חומוס הופך את הממרר הזה ליותר טעים. אם יקראו לו מחית – איש לא יתקרב אליו. אם למישהו יש תשובה טובה יותר, אשמח לשמוע, ואם היא תהיה בטוב טעם ודעת (בדגש על הטעם כמובן), הוא יזכה בניגוב.

פירות יבשים-

ולמה דווקא אורגנים!?

אורנית רז

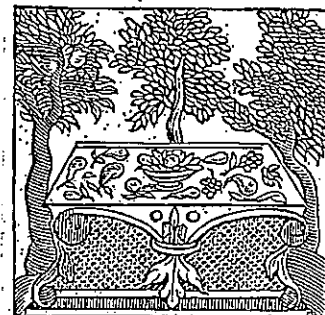
פירות יבשים הינם פירות שעברו תהליך טכנולוגי, כדי להאריך את חיי המדף שלהם. תהליך השימור כולל שני שלבים. בשלב הראשון מייבשים את הפרי בחום- בתנור או בשמש. בשלב השני מוסיפים חומרי שימור סינתטיים.

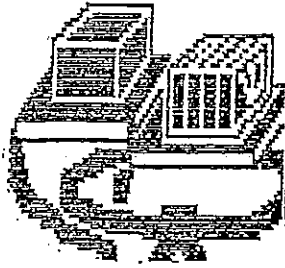
תהליך הייבוש גורם להוצאת מים מהפרי ולריכוז החומר היבש בו. בפרות היבשים הרגילים, פעולה זו גורמת למעשה לריכוז תכולת חומרי ההדברה והכימיקלים הסינתטיים שבהם ריססו את העץ במהלך הגידול. לעומת זאת, בפרות היבשים האורגנים אין חומרי הדברה מסוכנים וכימיקלים.

חומרי השימור המוספים לפירות הקונבנציונאליים (רגילים) נקראים "סולפיטים". חומר השימור מוסף כדי לשפר את צבע הפרי. ה"סולפיט" הנו חומר אלרגני. לרוע המזל, חלק מהאוכלוסייה רגישה לאלרגן זה (שכיחות תגובות של קוצר נשימה ותגובות אלרגיות שונות). פירות יבשים אורגניים אינם מכילים כל חומר שימור.

סימן ההיכר לפרי מיובש אורגני הוא צבעו החום- המבטית, שלא הוסף כל כימיקל. את השמירה מפני עובשים עושה תהליך הייבוש.

חג שמח!

גלגול של תפילין

לאה רוזנברג

וינה, בקר לח בשנת תרמ"ח, ילד בשם יהודה אריה עומד לחוג בר מצווה בעוד שבוע. הוא למד לקרוא את כל הפרשה, הכין דרשה יפה, תרגל הנחת תפילין אבל למרבה הצער הוא לא ידע אם יהיו לו תפילין שיוכל להניח כשימלאו לו שלוש עשרה. לכל הנערים דואגים לקנות תפילין ואילו לו, אין מי שידאג. סבו נפטר עוד קודם שנולד, אביו נפטר במגיפת טיפוס כשהיה רק בן שבע. אימו שנותרה מטופלת ביתומים רכים החליטה לעזוב את העיירה ברודי בה נולדו ילדיה ונקבר בעלה, והחליטה לחפש את מזלה בעיר הגדולה וינה. שם, כך סיפרו לה, תומכת הקהילה היהודית ביתומים ואלמנות. הקהילה היהודית תמכה בהם יפה, אך משום מה, איש לא חשב לדאוג ליהודה אריה לתפילין. בקר בר המצווה מגיע, יהודה אריה מגיע לבית הכנסת אבל וחפוי ראש, ומתכנן להניח תפילין שאולות. אחד ממתפללי בית הכנסת מפתיע אותו ומעניק לו תפילין משומשות שקיבל ממאן דהוא. נותן התפילין לא סיפק מידע ליהודה אריה, על זהות הבעלים הקודמים של התפילין. הוא רק סיפר לו, שאת הפרשיות כתב סופר ידוע וירא שמים. יהודה אריה התקשה להכיל את השמחה שהציפה אותו. תפילין שהן לגמרי שלו, ועוד מסופר ידוע. בכלל לא היה אכפת לו שהן משומשות ומי יודע כמה ידיים עברו.

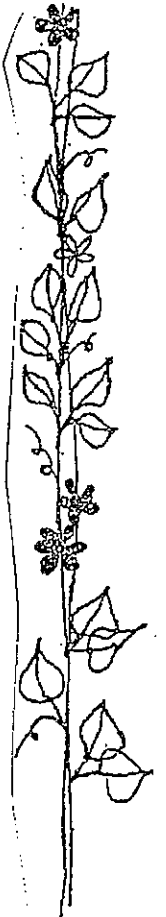
התפילין ליוו את יהודה אריה כשגלה למקום תורה ויצא ללמוד בישיבת טרנו שבסלובקיה. אחר כך נדדו עימו התפילין לעיר לייפציג לבית דודתו, שהייתה אשת רב העיר לייפציג, שמעון זאב וולטוך.

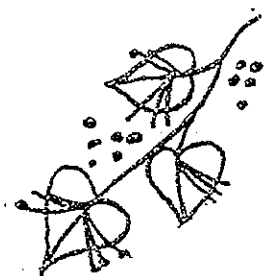
הרב וולטוך, מחליט לתהות על טיבן של התפילין אותן מניח שאר בשרו היתום, ושולח אותן לבדיקה. כשנקרא ל"סופר" בבחילות, שיער הרב וולטוך שהוא רוצה להודיעו שהתפילין פסולות. לתדהמתו, הסופר הראה לו את הקלף, וטען באוזניו שאלה הפרשיות המהודרות ביותר שפגש מימיו. לאחר שראה את הקלף, גם הרב וולטוך סמך את ידיו על הקביעה. הרב וולטוך ניסה לתחקר את הנער מאין הגיעו לידי התפילין המיוחדות הללו, אך יהודה אריה לא ידע להשיב לו. התפילין ליוו את יהודה אריה כשחזר לוינה כדי ללמוד מקצוע ולשאת אישה, וגם כשעבר לגור במרינבד, אז עירית נופש נידחת. כשגויס בעל כורחו לצבא במלחמת העולם הראשונה שימשו התפילין כמקור נחמה וכחוליה מקשרת יחידה בינו לבין היהדות. הוא שמר עליהן בחירוף נפש במשך שלוש שנות שהותו בצבא, עד הגיע בשורת השחרור.

כשפרצה מלחמת העולם השנייה שהה יהודה אריה במרינבד. הוא נאלץ לעזוב את מרינבד בחיפזון, ובקושי רב הצליח לחלץ את התפילין ברגע האחרון מתוך הבית. התפילין היו הרכוש היחיד שהיה לו. הן ליוו אותו בכל נתיבי בריחתו באירופה. לאחר למעלה משנה של בריחה והסתתרות קיבל יהודה אריה סרטיפיקט במסגרת הסרטיפיקטים שקיבל הרב הרצוג מהבריטים עבור רבנים פליטים מאירופה.

יהודה אריה מגיע לחופי ארץ ישראל כשכל רכושו מסתכם, בזוג תפילין משומשות שקיבל במתנה לבר מצווה. יהודה אריה שם את פעמיו לכותל המערבי ובהתרגשות רבה מניח תפילין לראשונה בארץ הקודש.

בתחילה, גר יהודה אריה בתל אביב ואחר כך עבר להתגורר בקרבת שנים מבניו, כשכונת מקור ברוך בירושלים, הוא והתפילין עימו. במהלך השנים קיבל יהודה אריה הצעות רבות לקנות תפילין חדשות אך הוא דבק בתפילין המשומשות שקיבל לבר המצווה. יהודה אריה נפטר לאחר מחלה, בסוכות תש"ח. הוא הספיק להיקבר בהר הזיתים תחת אש. את המצבה על קיברו הצליחו להקים רק אחרי מלחמת ששת הימים.

יהודה אריה הלך לבית עולמו, אך לתפילין יעד הקב"ה עוד משימות רבות.

כשנפטר יהודה אריה, נכדו שמעון היה בפלמ"ח בחטיבת עציוני. בתחילה יועדה הפלוגה שלו כתגבורת לכפר עציון, אך לבסוף הגיעה הפלוגה להגן על עטרות. לאחר קרבות קשים הוחלט לפנות את עטרות, ההחלטה על הפינוי נפלה קצת לפני שבת, ביום שישי בין השמשות. שמעון כיהודי שומר מצוות החליט לא לטלטל את התפילין שלו בשבת וקבר אותן תחת מסלול ההמראה של נמל התעופה, בתקווה שישוב לקחתם בימים הקרובים. לאחר הסכמי שביתת הנשק נותרה עטרות בידיים זרות ושמעון, ללא תפילין. באופן טבעי, הוחלט ששמעון ירש את התפילין של סבו. הוא זכה בתפילין לא רק בשל העובדה שנותר ללא תפילין, אלא גם בשל קשריו המיוחדים עם סבו. הוא היה הנכד הקשור ביותר לסבא שהקפיד לסעוד אותו בימיו הקשים, ולכן אצלו לילה אחר לילה במשך תקופה ארוכה.

התפילין שמשו את שמעון במשך שנים ארוכות, הן ליוו אותו לנח"ל, לצבא, לקיבוץ ולכל מקום שהלך. גם כשנשא אישה לא החליף את התפילין. "מעשה סבים סימן לנכדים" ... במהלך השנים בדקו מספר סופרי סת"ם את התפילין, כולם גמרו עליהן את ההלל. הן מעולם לא נזקקו לתיקון.

ניר עציון, פסח תשכ"ב לשמעון נולד בן שני, הוא מחליט לקרוא לו על שם סבו יהודה אריה.

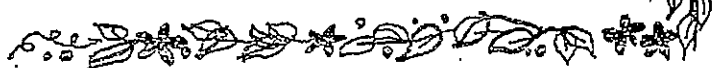
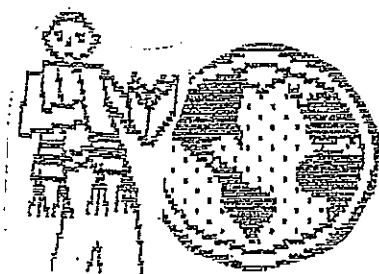
התפילין שימשו את שמעון עד לכתו לבית עולמו בטבת תשנ"ד.

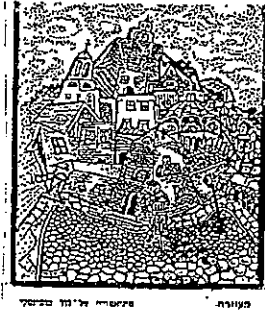
את התפילין ירש בנו הקרוי על שם סבו, יהודה אריה.

יהודה ניצב בפני דילמה קשה. מצד אחד הוא מאד רצה בתפילין המיוחדות, ומאידך לא רצה להפסיק להשתמש בתפילין שקיבל מסבו, לבר מצווה. ההתלבטות הייתה קשה אך לבסוף נמצאה נוסחא המניחה את הדעת. יהודה מלמד ילדים רבים לקראת בר המצווה. הוא החליט להשתמש בתפילין כדי ללמד את הילדים כיצד להניח תפילין, וכן משמשות התפילין ילדים שהגיעו למצוות ואינם מעוניינים להניח תפילין באופן קבוע, אלא רק ביום בר המצווה. יהודה אף מקפיד להניח את התפילין מדי פעם בעצמו. במשך 16 השנים האחרונות הניחו את התפילין, הללו עשרות ילדים שהגיעו למצוות.

חם ולא נשלם סיפורן של התפילין שנתנו במתנה לפני 122 שנים.

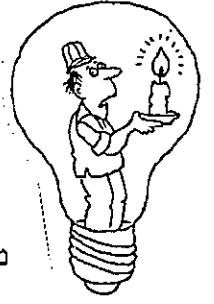
צא ולמד כמה זכויות גלגל הקב"ה לפתחו של מי שנתן במתנה תפילין משומשות לנער יתום.

"האחות" של מנחם מנדעל

מנחם יעקבי

ר' מנחם מנדעל אביגדור למשפחת גר, היה יהודי פשוט, אך זכויותיו היו רבות. "המתמיד" היו מכנים אותו בחיבה כל אנשי העיירה. טוב, לא כל אנשי העיירה, אך רובם כן. ומהיכן בא לעולם הכינוי "המתמיד"? ובכן, יש לכך גרסאות רבות, יש האומרים שהוא היה מתמיד בלעשות מעשי חסד, הקדיש את עצמו לעזרת הזולת, כל אחד בעיירה היה יודע, מקטן ועד זקן, כי בכל פעם שיזדקק לעזרה, ובכל שעה, יוכל לפנות הוא למנחם מנדעל אביגדור, שכישרויו היו רבים, ידע הוא לתקן הכל, ואם היה זקוק אחד מזקני הקהילה כי יסדרו לו את הפרימוס או העששית, היה ניגש גם באמצע הלילה לצריף של מנחם מנדעל ומעירו, כשיודע הוא כי לעולם לא יזכה לסירוב, וגם אם בחוץ משתוללת סערה – "המתמיד" יחוש ובמהירות לביתו ויתקן את הצריך תיקון. העיירה הייתה קטנה, ולא רבים היו היהודים שם, אך כאשר סוף סוף הייתה מתקיימת איזה שמחה, חתונה ברית או בר מצווה, הראשון אליו היו פונים היה כמובן "המתמיד". הוא היה בעלבוסטע אמיתי, היה מארגן הכל, סוחר ומסדר, מביא ומוציא, מוליך ודואג, וכל זאת באהבה וללא תמורה, וגם כאשר היו אחרוני האורחים והמשפחה עוזבים את האירוע לביתם, היה ר' מנחם מנדעל אביגדור, נשאר עד אישון הבוקר בכדי לנקות ולסדר, כזה היה הוא "המתמיד", חבריו היו מכנים אותו "יקה פוץ", וזה בגלל חוש הסדר הכפיתי שלו, אשתו הייתה מתרעמת תמיד על כך שכמעט ולא היה בבית אלא את כל זמנו היה מקדיש ל - "צרכי ציבור – ובאמונה", ילדיו היו מתרעמים על כך שבגלל חוש הצדק המוגזם שלו, היו הם ומשפחתם מופלים מרבים אחרים בעיירה ונאלצים להסתפק במועט ולחלוק את המעט עם האחרים, הם גם היו כועסים בכל פעם שאביהם היה גוער במי שסרח, כי כזה היה "המתמיד" איש חסד אך גם רודף צדק, שהיושרה הייתה נר לרגליו. אך אהבתו ומסירותו הגדולה ביותר של "המתמיד", הייתה לדרדקי הקהיל, לתלמידי "החדר" ותלמוד התורה, עבורם היה מנחם מנדעל אביגדור מארגן "פעילויות", ובמשך שנים רבות היה נוהג בחופשת "בין הזמנים" לארגן לנערים "קייטנע", ומוציאם לטיול בחיק הטבע כשהוא דואג לכל הארגון, שלא יחסר כלום לקטנים. פרנסי הקהילה היו משבחים את פועלו למען הפרט והכלל, ובמיוחד על 2 מעשים גדולים שעשה מיוזמתו למען אנשי העיירה, האחד, התקין הוא עששיות על כלונסאות עץ גבוהים ברחובות העיירה, וערב ערב היה מטפס הוא ומבעיר בהם אש על מנת שיוכל הציבור לצעוד לבטחה בחושך, והשני הוא, שדאג הוא בעזרת קשריו הטובים עם הפריץ לחבר את בית ועד הקהילה לרשת ה "טלגרמה" המודרני. העיסוק "הרשמי" של מנחם מנדעל אביגדור ומקור פרנסתו היה המינוי לשמש בית הכנסת. היה מקבל הוא רובל אחד לשבוע מקופת הקהילה.

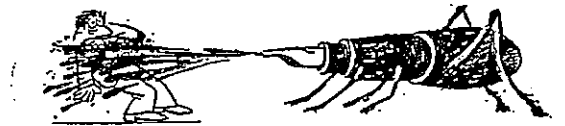
ברם, יום אחד, לעת ערב, נקרא בבהילות ר' מנחם מנדעל אביגדור לבית גר למשרדי ועד הקהילה. נכנס הוא לחדר, ומצא שם את כל פרנסי הקהילה, המכובדים והרבנים, יושבים חמודי סבר. התיישב שם "המתמיד" וחיכה למוצא פיהם. ראש הקהילה, פתח מיד בדברים נוקבים ואמר: "מנחם מנדעל היקר, יודע אתה עד כמה אסירי תודה אנו לך, ועד כמה מכירים ומוקירים את כל פועלך למען הפרט והכלל, אך נפל דבר בעיירה, ואנשי ציבור אנו, ואחריות גדולה יש לנו על קהילת הקודש הקטנה שלנו, ולצערנו נודע לי כי יש המדברים, שומו שמיים, על אותה בושג גדולה, שהנה האחות שלך, שמש בית הכנסת, יצאה לתרבות רעה. עם כל הצער והכאב, לא נוכל לאפשר שבמקומנו יכהן שמש בבית הכנסת כאשר אחותו נוהגת כמופקרת, צר לי על כך, אך זו החלטנו". היה זה רעם ביום בהיר, בשרו של ר' מנדעל היה חידודין חידודין, המילים הנוקבות רעמו באוזניו, עולמו חרב עליו באחת. קם הוא לאיטו, ובקול שבור אמר לנוכחים: "מבין אני אתכם יקירי, אל נא תעצבו, אחריות גדולה מוטלת עליכם, ולא הייתי רוצה להעמיד את עצמי חס ושלום במקומכם, והיות שכל הקהילה יודעת כי אחותי יצאה לתרבות רעה, אינני יכול עוד להיות השמש, ולכן מודה אני לכם ולקב"ה שבמשך שנים אפשרתם לי לעסוק בצרכי ציבור ובאמונה ועוזב אני לאלתר את תפקידי". הסתובב ויצא את החדר.

חזר לביתו אבל וחפוי ראש, כשהגיע לביתו כבר ידעה העיירה כולה על שקרה. התכנס, ר' מנדעל, אישתו וילדיו אכלים וחפויי ראש, נעצבים מאוד ונסתגרו ביתם. כל אותו הלילה לא יכלו הם להירדם, ר' מנדעל ניזכר לפתע כי טרם יצא לרחוב לטפס על הכלונסאות בכדי להדליק את העששיות, קם לצאת בריצה החוצה, אך בהגיעו לדלת נעצר, ובגוף רועד חזר הוא למיטתו. אישתו, לא יכלה יותר לשאת את המראה ופנתה אליו: "יקירי, מדוע שתקת, מדוע לא אמרת להם את האמת? וכי כל שעליך היה לומר לטריבונל הרשעים הללו זה את העובדה הפשוטה כי בן יחיד הנך להורריך, למה לא אמרת להם שאין לך אחות?!"

חיך אליה ר' מנדעל אביגדור ואמר: "הרי גלוי וידוע הדבר, שכאשר יש המחפשים את רעתו של אדם, כאשר יש המחפשים לפגוע ולנקום בו, כאשר מפרסמים פשקווילים עם רמזים מעורפלים, כאשר מעבירים מפה לאוזן לחשופים מלווים בקריצת עין" יש דברים שאתה לא יודע, אך אני לא יכול לספר לך...". ובכן אז במציאות כזו, שכולם יודעים שאחותך לתרבות רעה יצאה, רחמנא לצלן, אז לך תוכיח שאין לך אחות".

מתוך ויקפדיה:

"לך תוכיח שאין לך אחות הנו ביטוי עממי המבטא מורת רוח מקביעות לא מבוססות המושמעות כלפי אדם. הביטוי מדגיש את האבסורד שנוצר מן הצורך להוכיח חפות בטרם ביססו את האשמה. ניואנס של ביטוי זה הוא הטענה "אין לי אחות". בעוד הצורה "לך תוכיח שאין לך אחות" מעידה על ייאוש מסוים של האומר מטענות השווא המופנות כלפיו, הצורה "אין לי אחות" מייצגת מענה תקיף לטענות אלה. מקור הביטוי הוא ככל הנראה בספרו של שלום עליכם, "מנחם מנדל בוורשה", אשר התפרסם לראשונה ביידיש בשנת 1913. בספר מופיע המשפט:

"בינתיים אני משליך החוצה את אחותך המשומדת. ואם תאמר שאין לך אחות?

לך לך והצטדק!"

לא דברים ולא יער

לא ודחלא נכח.

לזיכרון

שמעון פשקוס ז"ל	- ו' כסלו תשי"ב
משה בלחסן ז"ל	- כ"ט כסלו תשמ"ח
יעקב טאוב ז"ל	- י"ז כסלו תשנ"ו
צפורה גרינגלס ז"ל	- ב' כסלו תשנ"ט
אברהם מלמד ז"ל	- י"ב כסלו תשס"ו
יוסף נפתלי הירש ז"ל	- י"א טבת תשמ"ה
הלל למפל ז"ל	- כ"ד טבת תש"ן
אברהם רוטפלד ז"ל	- כ"א טבת תשנ"ב
שמעון רוזנברג ז"ל	- ט"ו טבת תשנ"ד
בלומה רוט ז"ל	- ו' טבת תשנ"ט
יוסף אליהו רוט ז"ל	- ז' בטבת תשס"ו
אסתר רסל ז"ל	- כ"ו טבת תשס"ז
שולמית זמיר ז"ל	- כ"ח בטבת תשס"ח
יהודה בן סירא ז"ל	- כ"ח בטבת תשס"ח
אמא ליוויה ונציאן ז"ל	- י"ב שבט תשכ"א
שרה בלחסן ז"ל	- כ' שבט תשל"ט
שלום זוהר ז"ל	- ח' שבט תשנ"א
שרה מנדלבאום ז"ל	- ר"ח שבט תשנ"ד
חיים פאוסטו ונציאן ז"ל	- י"ג שבט תשנ"ח
אלי וינקלר ז"ל	- י"ד בשבט תשס"ח

מה? גם אצלנו?

1202*

אוריאל שני – מרכז הנוער

ערב חג החנוכה, בטרם הארת הנרות את החשכה, יצא בבוקר צונן ייצוג נכבד מטעם המשק הי דרומה- לקבוצת יבנה. יצאנו להשכיל ולהאיר עינינו בכנס הקיבוץ הדתי בנושא מיניה וטיפול בנפגעי תקיפה מינית.

אחר שנפרדנו מארחות הבוקר הקיבוצית, משיחת הרעים ומסיפורי נוסטליגיה רבים, נפתח לו יום העיון בדברי ברכה ובדברי רב קבוצת יבנה, הרב עילאי עופרן.

הרב העלה את נושא נפגעי התקיפה המינית בדרך מקורית. סיפר הוא את סיפורה של כיפה אדומה, אשר יצאה בשליחות אמא אל בית סבתא. סיפור זה כולנו מכירים, אך יש לשים לב למקום בו כיפה אדומה נפגעה- לא נפגעה ביער המסוכן, לא תחת השגחת אמא, אלא בבית סבתא.

כן, רוב הפגיעות המיניות קורות מעבר לפינה, בתוך המשפחה, בתוך הקהילה, בתוך החברה בה כולנו חיים חיי יום-יום פשוטים, במקום בו התמימות הינה הטבעית ביותר לילד ולמתבגר. דברים אלו אומר הרב מתוך היכרותו הפנימית עם עולם זה מעבודה במוקד סיוע לנפגעי תקיפה מינית.

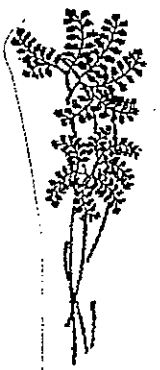
המשך הוא בחידוש מבית הרב דניאל טרופר איש ירושלים. ביום הכיפורים הכהן הגדול מקריב פר, איל ושעיר. פר כנגד הכנסת האורחים של אברהם אבינו, איל כנגד איל עקידת יצחק ושעיר כנגד יעקב.

ומהו שעיר של יעקב? זהו גדי העיזים שנתן לאביו תמורת הברכה. בפני יעקב אבינו עמדו שתי אפשרויות, האחת- לותר על הברכה ותוך כך על כבוד אימו, השנית- לשמוע לאימו ולגנוב את הברכה. זו בחירה קשה, כיוון ששתי אפשרויות אלו הן אפשרויות גרועות. ואכן הבחירות הקשות הינן בין שתי אפשרויות גרועות.

התמודדות עם נפגעי תקיפה מינית הינה בחירה מסוג זה, ובמיוחד בקהילה קיבוצית- שיתופית קטנה. עומדת לה ההכרעה בין זעקת הדל למשפחה שנתפסת כחלק אינטגרלי מהמשק. כן עולה הצורך להכריע בנוגע לפרסום שם הפוגע בתוך המשק- לשם אזהרות מפגיעה חוזרת ונשנית. הן הפרסום החיצוני, לכבס את הכביסה המלוכלכת בחוץ- המבטאת את האחריות שלנו לתברה בכלל ולחברה הקולטת את הפוגע באם זה מורחק מהחברה.

ההרצאה הבאה ניתנה על-ידי איריס, פסיכולוגית קלינית בעלת ותק רב בעבודה עם נפגעי תקיפה מינית ובעיקר באלו הבאים מחברות מצומצמות במספרן- ישובים וקיבוצים. היא סיפרה על מקרים קשים בהם היא נפגשה באטימות החברה הקיבוצית מול הנפגע תוך חיבוק הפוגע המקובל יותר בקיבוץ. כן הוסיפה וסיפרה גם על עבודתה בישובים דתיים בהם פגשה בפחד מכיבוס הכביסה המלוכלכת בחוץ (כדוגמת זה המתואר בסרטו של יוסי סידר- "מדורת השבט").

מכאן החלה לפרוט סימפטומים הצריכים להדליק אצל ההורים נורה אדומה באשר להתכנות פגיעה מינית בילדים. הנקודה העיקרית הייתה שינוי בדרך חיים המתבטא בכך שהילד פונה ממהלך התפתחותי ולימודי חיובי למרד והידרדרות לימודית-חברתית. נוצר חוסר אמון בין הילד לסובב אותו, הילד חי בהסתרה ובבידוד חברתי. כן יש לשים לב כאשר ישנם גילויי זעם, חרדה ואשם שלא הופיעו קודם.

שבט

גילויים אלו מופיעים כיוון שהילד נתון תחת סד הפוגע, המחייבו לשמור את "הסוד הפרטי שלנו", הנובע מכפיפות מתמדת מול הפוגע הנוכח בחייו. הילד חי בתוך חוויה שמישהו מתעלל בו ועולם כמנהגו נוהג, ומכאן אומר לעצמו "כל העולם נגדי". מעבר לדברים אלו קראה להורים:

1. להצטייד בכלים לזיהוי פגיעות וסכנות, להכרה בחשיבות האינטימיות עם הילדים.
 2. ליצור הזדמנויות בהן הילד מספר קורותיו בגילוי לב- בארוחת הערב ובמקלחת לשם דוגמא.
 3. להיות ערניים במפגש עם הילדים, לפתח דיאלוג רגשי איתם, להיות מודעים לכוחו של המבוגר מול הילד- איזו דוגמא אנו משמשים לו? איך אנו מתייחסים אליו?
- הפסיכולוגית הוסיפה 'טיפ' הורי טוב להבחנת הילד בין "סוד טוב" ל"סוד רע"- סוד שהוא נעים לי שאותו הייתי אומר כדי לשמח הוא סוד טוב (אח העתידי להיוולד) לעומת הסוד שלא עושה 'נעים' בבטן, שהוא סוד רע אותו כדאי לספר כדי להשתחרר. נדבר נוסף אותו האירע הנו הצורך בקהילות ערניים לאלו שהנם בעלי ממשק יום-יומי עם ילדינו: נהג ההסעה, שומר בית-הספר, מורה "אוהב ילדים" שלמעשה אינו אלא אוהב שליטה- מומלץ להתייחס לתחושת הבטן. מומלץ לדאוג למלווה מבוגר בהסעות. יש לשים לב שיש ערנות בית-ספרית לשמירה על השירותים. עלינו, כחברה, לעודד תביעות והצפת שמות המתקפים, שהרי אלו הפוגעים ממשיכים במלאכת יומם והפצע בפגיעה עודו פתוח ואינו נרפא. בסופה של ההרצאה עידנה מעט את מסכת הפחדים העולה מדבריה, אך כל שאמרה אינו בא אלא לעורר את כולנו למודעות חברתית ולצורך האמיתי שבמענה לדל הזועק מן האדמה.

הפסיכולוגית איילת וידר-כהן, מעמותת 'קולך' השותפה בפורום 'תקנה', עלתה לשקף את תמונת המצב בציונות הדתית. מתוקף היותה רכזת פניות של בנות שירות פגשה בתופעה נוראית זו הקיימת במידה לא פחותה בחברה הדתית מבחברות שאינן דתיות. היא דיברה על חובתנו לפתוח את התיבה על אף הפחדים, ועל הצורך בתגובה חזקה האומרת חד-וחלק: "לא בבית ספרינו". ההתמודדות עם הנושא מתחלקת למספר מעגלים- החל מההתמודדות האישית של הנפגע והפוגע, וכלה בהתמודדות הבין-אישית: חבר, משפחה, קהילה וציבור. וידר-כהן הדגישה את האבסורד המתקיים בחברה בכלל ובטח בחברה מסוגרת המאפשרת לפוגע לקבל יחסי סמכות ומרות, על אף היותו ידוע כאדם בעל עבר אלים. ברגע שנעשה כדבר הזה החברה מצהירה כי היא עומדת מאחרי הפוגע, והנפגע נרמס גם אחר שנקטפה נפשו.

בסיום דבריה וידר-כהן יצרה כר-היכרות עם שני פרויקטים חשובים: "גוונים"- תכנית לימודים לילדים ונוער העוסקת במכלול הנושאים הנוגעים לעניין.

"פורום תקנה"- פורום המאגד בתוכו את כל הארגונים החשובים בציונות הדתית. בפורום חברים אנשים וגשים המהווים דמויות מפתח בקהילה הציונית דתית מתחומים שונים. פורום זה שם לו למטרה לפתח מודל להתמודדות בתוך הקהילה עם פגיעה בתחום המיני מצד בעלי מרות וסמכות במי שנתון תחת מרותם, סמכותם או השפעתם. מטרת הפורום היא ליצור דרך נוספת עבור המתלוננות לטפל בתלונה ביעילות ולמנוע את הישנותה ואת נזקיה למתלוננת ולנשים נוספות. כשלב ראשון הפורום חיבר תקנון למניעת הטרדות, המבוסס בעיקר על הלכות ייחוד ועומד בדרישות החוק למניעת הטרדה מינית. החוק דורש מכל מוסד חינוכי לחבר תקנון מותאם למניעת הטרדה מינית, על-כן הופץ התקנון בין כל הארגונים והמוסדות השותפים בהקמת הפורום. בהמשך נבנה מודל מדויק לטיפול בתלונות של נפגעים. (מתוך האתר takana.co.il)

לסופו של יום התקיים פאנל בו השתתפו נציגי מספר גורמים המטפלים בנפגעי תקיפה מינית וכן השתתף קצין משטרה בכיר המתעסק בנושא זה ונמצא בקשר רציף עם המרכז לנפגעי תקיפה מינית *1202.

בפאנל הוצגו דרכי שיתוף הפעולה בין הגורמים השונים, ומקימת צוות צח"י לנפגעי תקיפה מינית בשדה-אליהו פתחה בהצגת חשיבות קיומו של צוות מקצועי קבוע המשתלם ולומד את הנושא. צוות מסוג זה מאפשר טיפול בצורה המיטבית תוך מודעות להשלכות השונות ולרגישות הנדרשת בכל צעד ושעל. צוות זה מסוגל למנוע קריסתה של חברה בזמן אירוע הצובר לתוכו מתחים שאינם מוכרים בשגרת החיים היום-יומית. ראש המרכז לנפגעי תקיפה מינית *1202 - הציגה פעילות המרכז וחשיבותו כאוזן קשבת, מקלט, ליווי תהליך הגשת התביעה- הן פסיכולוגית והן משפטית.

שבנו אל הרכב עם מחשבות רבות, עם ידע רב, עם כוח רב. ראו דברים אלו כפתיחתה של תקופה בה אנו מוכנים לחזק את הקשרים החברתיים בתוככי המשק, ואף משקיעים בעתיד עם אמונה רבה. זאת נשאב מדברי קהלת "שִׁמְרֵי רוּחַ לֹא יִזְקְעוּ וְרָאָה בְּעֵינֵי לֹא יִקְצֹר"- אל לנו לחכות לתנאי זריעה המיטביים, הרי אין יודע אם ומתי יגיעו. אין קוצר אלא זה הזרע. זהו הזמן להתמודד, זהו הזמן להקים צוות שייקח אחריות בבא העת. נצא עם בשורה שאין אנו נפקדים מן הסובב אותנו, מחובתנו להדמות לא-ל חנון ורחום, לשעות לזעקת הדל.

חג בחמד / יעקב מעוז

ט"ו בשבט חג כל-כך בחמד
לא אסון או גס, הצלה או שָׁמַד

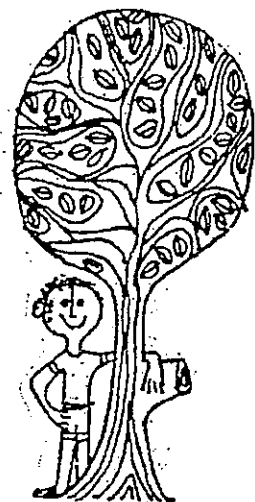
סְתֵם חג של תקווה ואהבה
של שלום לאדם ושלמות לסביבה

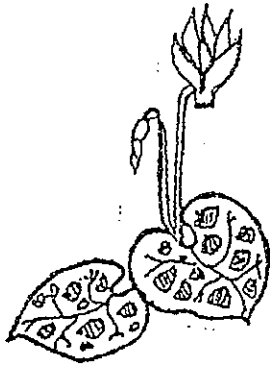
השולחן ערוך, על היבו ופירותיו
הלב נכון, נושא את משאלותיו

תְּהִי בֹא שְׁנַת הָאֵילָן נְהַדְרָת
והארץ מטובה אל תְּהִי נַעֲדָרָת

שנרחיב דעתנו כפתיחו של אוֹלָם
שנלמד להנות מיופיו של תְּעוֹלָם

כְּנִשְׂיָא הַחַגִּים בְּרֹאשׁ כָּל הַמַּעֲמָד
בְּכִתִּיר אֶת הַחַג, ט"ו בשבט הַבְּחַמַּד

שיח – חווה אקולוגית לנוער

פינת החי בניר עציון משנה את שמיה ואת יעודה

ארנון, יונתן, מיה, אלעד, גלעד ויגאל

שיח הוא צמח רב שנתי, סרק או נושא פירות. ענפיו מסתעפים כבר מגובה פני האדמה או בסמוך לה. שיח זה גם שיחה, חילופי דברים – דיאלוג. דאגה כלב אינו ישיחה (משלי). אדם יכול להקל על מצוקת נפשו על ידי כך שישפוך ליבו ויגלה מצוקתו לאחרים...

פינת החי במשק קיימת שנים רבות. הפינה מגוונת במספר רב של חיות בית וחיות בר. המקום שקק חיים ובני אדם. פינת החי ידעה שנים מוצלחות יותר ושנים מוצלחות פחות בהיותה מקום חינוכי ולימודי לילדי המשק.

אין זה סוד כי בשנים האחרונות הפינה לא היתה מוקד משיכה לילדי המשק, וזה בלשון המעטה. אין כל התעניינות מצד הילדים, מהוריהם ומועצת חינוך. אני כותב בהכללה וכמובן שיש יוצאים מן הכלל, אך, לצערי, מועטים מאוד.

בשנה שעברה (2009) נותק הקשר עם ימין אורד. עובדות אלו העמידו את פינת החי בסימן שאלה גדול מאוד. אמנם ילדי המשק לא ניצלו את הדברים הנפלאים שיש במקום הזה, אבל, לפחות היתה הצדקה כלכלית למקום כל עוד ימין אורד עשו בו שימוש. אולם כפי שכבר ציינתי, גם ימין אורד "סגרו את הברזים", עקב צימצומים. סימן השאלה הלך וגדל.

ארנון רסל, שהיה פעיל מאוד בפינת החי בשנים האחרונות ותרם רבות לטיפול הנגי שם (בהתנדבות) ראה אף הוא את המצב וביקש לרתום חברים שלו בעזרה לשיפור המצב. חברו, יונתן, לקח על עצמו להיות הפרויקטור של העניין. המטרה של כולנו היתה הרחבת הפעילות החינוכית ופתיחת השערים לכלל אוכלוסיית היעד הפוטנציאלית באזור שלנו. החזון שנרקם ועודנו, שבמקום הקסום הזה שעל הכרמל ישתתפו עשרות נערים ונערות בהפעלת משק אקולוגי יצרני וגן זואולוגי. המקום יהיה עבורם בית – מקור של משמעות, בסיס להתפתחות וסמן דרך ליהם חדש לאדם ולסביבה. יונתן, ארנון וחברים נוספים שנרתמו לנושא סימנו לעצמם כיעד להביא לכאן נוער מנותק ונוער בסיכון מאזור חיפה, טירת הכרמל וחוף הכרמל.

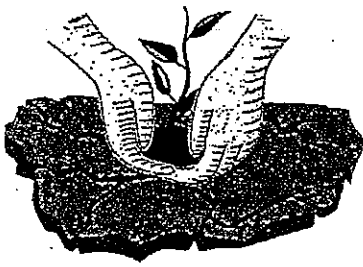
שיטת הפעולה היא לבוא בתיאום עם גורמי חינוך ורווחה באזור ולדאוג שנערים ונערות יגיעו לימי עבודה בחווה בזמנים קבועים, לפחות פעמיים בשבוע. בליווי הצוות שבמקום הם יתנסו בעבודות טיפול בבעלי החיים, גננות וחקלאות, עבודה בדיר עיזים שתכלול טיפול והאכלה, חליבה, יציאה למרעה ואפילו הכנת גבינות מחלב עיזים.

בנוסף יוכלו הנערים להשתלב בענפי המשק הסמוכים לחווה כגון: הרפת, הנגריה, המסגריה והגוי. במהלך ימי העבודה יוקדשו זמנים קבועים גם לפעילות חברתית, שיעורי טבע, טיולים באזור ושיחות אישיות.

המטרות שנבחרו להשגה בחווה עבור הנערים הן:

- התפתחות רגשית דרך עבודה עם בעלי חיים.
- פיתוח מיומנויות עבודה בצוות והסתגלות למסגרת.
- פיתוח רגש אחריות ויכולת התמדה ועמידה במשימות.
- שיפור הדימוי העצמי דרך חוויות של הצלחה ויצירה.
- שיפור מיומנויות בין אישיות.
- רכישת ידע תיאורטי ומקצועי.

היעדים והמדידים יוגדרו עם כל נער לפי מצבו בתחילת העבודה בחווה.
בין היעדים:

- שיפור בהתנהגות.
- ירידה בפעילות מסוכנת ובפשיעה.
- השתלבות מחדש במסגרות חברתיות נורמטיביות.
- שיפור הישגים לימודיים או השתלבות מחדש במערכת החינוך.
- השתלבות בשוק העבודה.
- רכישת כלים להשתלב בחברה ולהפוך עצמאיים שיכולים לדאוג לעצמם ולתרום מעצמם לאחרים ולמדינה.

בפרוייקט זה משתלבים היום 3 בני משק שחלקם עבדו בהתנדבות ללא שכר ויחד עם זאת בהנאה ובאהבה.

בחוות שיח יכולים להשתלב בנות ובנים נוספים ככל שהפעילויות בחווה תגדלנה, בע"ה.
בכוונתנו להקים עמותה שחנהל את חוות שיח ותאפשר לגייס תרומות ומענקים מגופים שונים במדינה, ויש כאלה, עדיין.
רתמנו לפרוייקט יועץ חינוכי (חיים פרי) ומלווה מקצועי (ד"ר הדס קסירר).

היכן אנחנו עומדים היום, כחצי שנה אחרי תחילת הפרוייקט?

1. נוצר קשרי עבודה עם ביי"ס "אל מסר" שבחיפה. התלמידים יגיעו פעמיים בשבוע את חוות שיח. נבנתה תכנית עד סוף השנה.
2. נוצרי קשרי עבודה טובים עם ימין אורד. המנהל החדש שנכנס זה לא מכבר לתפקיד, רואה בחוות שיח חלק מן האמצעים הטובים שיש באזור לשיפור מיומנויות ילדי הכפר. בכוונתו אף להרחיב את הקשרים יותר מכפי שהיו בעבר.
3. נוצרו קשרים עם "קידום נוער טירת הכרמל". טרם נוצרו קשרי עבודה.
4. דיר העיזים נמצא בהתהוות כרגע ואיתו גם יצור הגבינות. תשוב לציין שהעבודה בדיר העיזים עד היום היא ללא תמורה כספית. הצעירים אף השקיעו מכספם ברכישת עיזים משובחות למרעה ולחלב.
5. גן הירק שאנו מתכננים בטרסות שבין הרפת לפינת החי, נמצא אף הוא בבניה. קצב ההתקדמות שם יהיה תלוי בקצב ובכמות הפעילות בחווה.
6. בקרוב יתחיל בחווה חוג קיימות (טבע, שדאות וכו') לילדי עין הוד.
7. שוקדים על תוכניות ופעילויות נוספות.

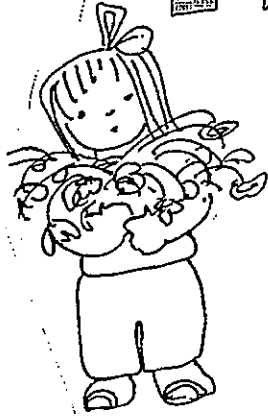
קשרי העבודה לעיל מניבים הכנסות כספיות. אנו אף מקווים ליצור ולהרחיב קשרים חדשים וקיימים, ע"מ להרחיב פעילויות ולהגדיל הכנסות והכל מתוך רצון לאזן את חוות שיח מבחינה כספית. הדבר אינו פשוט וקל ומחייב אורך רוח וסבלנות. השאיפה לאיזון כספי של החווה צריכה להיות נר לרגלנו אך חייבים גם להיות מציאותיים ולדעת שהדבר אינו קל להשגה ולא תמיד אפשרי שיקרה תוך שנה או שנתיים.
אל לנו לשכוח שחשובה מאוד הפעילות החינוכית המתקיימת שם כעת (מקווים שתגדל) והשילוב של בני משק בפרוייקט זה חשוב, מעניין ומאתגר את כולנו וכמובן, גם התרומה לקהילה הארצית שמשק ניר עציון לוקח בו חלק מכובד ומכבד בכך את כל חבריו. אנו פונים בקריאה נרגשת לכל מי שרוצה ויכול לתרום להצלחת הפרוייקט והקמת חוות שיח – אם בדיבורים (ענייניים, כמובן!) ואם במעשים – מוזמן תמיד!! אנא, חברים, גלו סבלנות ואהדה ליוזמת הצעירים ותנו ציאנס... בהצלחה לכולנו ותודה.

ש ב ט

בדרכות להולדת התינוק הנסיון

ללאה בן ארי

להולדת הבן

ידידיה ניסים

נכד לזיוה וחיים שמעוני
נכד לבעמי ומשה אדד
בן לישראל בן ארי ז"ל
בן למרדכי ואסתר רסל ז"ל

לחנה למפל

להולדת הבן

איתם יהודה

נכד ללאה ז"ל ולצבי וייסמן
בן להלל למפל ז"ל

איהודית ויהושע רייך

להולדת הבן

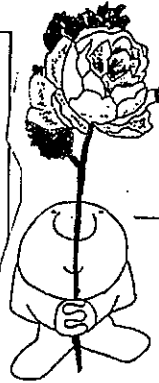
אורי

נכד לחנה וגדי בבון

למגי ושלמה וול
למלכה וחביגדור וול
להולדת הנכדה-בניה

ליבי

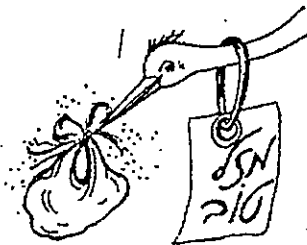
בת לאורי ורותם וול

לעדינה ודוד בן דוד
להולדת הבניה

תמר לאה

נכדה לאבי ועליזה בן דוד

מזל טוב וברכה ושמחה

ש ב ט

סיפורים ממסעותי בחו"ל

אריה זריבי

הטיסה המושלגת

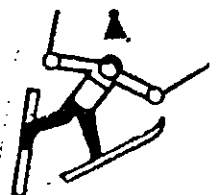
השלגים שיוורדים ללא חפוגה באירופה בימים האחרונים מחזירים אותי אחורנית כמה חורפים. היה זה חורף קר במיוחד, ימים שלמים ירד השלג ונערס כמעט בכל עיר באירופה. שהיתי אז בעיירת הסקי וילאר שבאלפים בדרום שווייץ. קיבלתי הודעה משמחת שעליי "להתייצב" בארץ כדי לנסוע ולהכיר את הוריו של חתננו לעתיד והיה זה תירוץ מספיק טוב כדי לחזור הביתה.

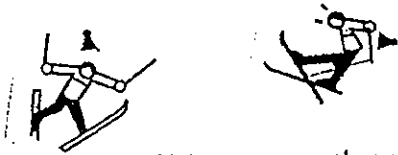
בבוקרו של אותו יום, יום חמישי, רבץ עדיין ענן מעל העיירה השלוח והגולשים ה"מורעלים" כבר סיימו להתפלל שחרית ואכלו את שאריות ארוחת הבוקר במדרגות בדרכם לרכבל שישא אותם מעלה למסלולי הסקי. דרך הענן הסתננו כמה קרני שלג, עובדה שנתנה לי מקום לאופטימיות לגבי מזג האוויר הצפוי לאותו יום. עד אותו בוקר ירד שלג במשך ארבעה ימים רצופים והתחזית דיברה על יום נוסף שכזה. בכל מקרה, בשדות התעופה בשווייץ מסלולי ההמראה והנחיתה מתוממים כך שלמעט מצבים קיצוניים ביותר, אין סכנה של ביטול או דחייה של טיסות במזג אוויר שכזה.

למרות שהטיסה ארצה היתה אמורה להמריא בשעה 11:05 משדה התעופה בגינבה ובדרך כלל הדרך אורכת שעה וחצי מהמלון לשדה, החלטתי לא לקחת סיכון ויצאתי מהמלון מוקדם מהרגיל, בשעה 07:30. לקחתי איתי ברכב ארבעה לקוחות שהיו אמורים לחזור ארצה באותה טיסה ואת אחד העובדים כדי שיחזיר את הרכב למלון. למרות שבכל בוקר מעיץ השווייצרי מפלס את הדרכים, את הדרך מהמלון עד למרגלות ההר נסענו עם שרשראות שלג כדי להימנע מסכנה של החלקה באחד מן הסיבובים הרבים.

כאשר הגענו לעיירה אייגל הנמצאת בתחתית ההר וממוקמת על האוטוסטראדה המוליכה מערבה לגינבה, הורדנו את שרשראות השלג והתכוננו לנסיעה של כשעה בדרך מהירה בגובה של 600 מטרים מעל פני הים, מקום בו בדרך כלל לא יורד שלג. אחרי כעשר דקות נסיעה ובמצב רוח טוב המתלווה בדרך כלל לזמנים בהם מתרחשת התנתקות מהמלון ומשגרת הפעלתו לעבר חזרה הביתה, קדרו לפתע השמים ובלי שום הודעה מוקדמת התחיל לרדת שלג שאינני זוכר כמותו בכל שנות שהייתי בחו"ל. תוך כמה דקות התחיל השלג להיערם על הכביש ואחרי עשר דקות מצאנו את עצמנו נאלצים לעצור ולהתקין שוב את שרשראות השלג. הצלחנו להתקדם עוד כמה קילומטרים ואז אשר יגורנו בא לנו – התנועה פסקה, כל המכוניות עמדו ולפנינו היו עוד 90 ק"מ עד לשדה והשעה היתה כבר 08:30.

האזנה לרדיו רק הגבירה בנו את החשש שהפעם כנראה לא נגיע לטיסה. דיברו שם על פקק תנועה עד גינבה, על שלג שיוורד ללא הרף וצרפו בקשה מהנוסעים להתכונן לשהייה ארוכה על הכביש עד שמפלסות השלג יגיעו. הכרתי אישית את מנהל תחנת אל על בגינבה והתקשרתי למשרדו. הוא לא ענה כי כבר היה באזור השרוול כדי להתחבר למטוס שאמור

היה להגיע מהארץ ולהכינו לטיסה חזרה. הכרנו מספיק כדי שיהיה לי גם את המספר הסלולרי שלו. קיוויתי בסתר ליבי שהמטוס יתעכב בדרכו לגינבה עקב השלג, אך מנהל התחנה אמר לי ששעת הנחיתה לא השתנתה וכך גם שעת ההמראה. סיפרתי לו איפה אני נמצא ואמרתי לו שיש איתי עוד ארבעה אנשים לטיסה. הוא לא היה אופטימי. ביקשתי ממנו לנסות לעכב את הטיסה ארצה אבל הוא ענה לי שכל מה שהוא יכול לעשות עבורי הוא להחזיק דלת המטוס פתוחה עד השעה 11:00 במקום עד 10:50. ברגע שהדלת תיסגר, הוא לא יוכל לפתוח אותה שוב.

בינתיים שוב דבר לא קרה. יותר מחצי שעה עמדנו במקום. ניסיתי לנסוע בשולי הכביש אבל השוויצרים שנולדו כולם שוטרים, סטו ימינה מהכביש ולא נתנו לי לעקוף מימין. התחלתי להפנים שאני הערב לא אוכל להגיע למפגש המיועד. התחלתי לחפש אלטרנטיבות. החלטתי לרדת מהכביש בירידה הקרובה ולנסוע לכיוון העיר לוזאן לאורך הגדה הימנית של אגם גינבה. הנחתי שמאחר והאגם נמוך יותר, הסיכוי ששם ירד שלג הוא נמוך יותר. ההימור היה נכון, לאורך האגם ירד גשם מעורב בשלג ובנסיעה - ספק דהירה, הגענו לתחנת הרכבת בלוזאן. הודעתי לחברה שאני רץ לרכבת. מי שרצה מוזמן, מי שלא רוצה לנסות, יוכל לחזור למלון ונסה לדחות לו את הטיסה. כולם רצו איתי לרכבת. אחד מהנוסעים, שוויצרי במקור ניסה להסביר לי תוך כדי ריצה שבלי כרטיס נקבל קנס ברכבת. רק זה היה חסר לנו שנצטרך לעמוד בתור ולקנות כרטיסים. שחררתי אותו שירץ לקנות אבל הבהרתי לו שאני לא מחכה. הוא השתכנע ורץ איתנו לרציף.

למזלנו הגענו יחד עם הרכבת ועלינו עליה. לכרטיסן לקחו שתי דקות כדי להגיע אלינו. בעודנו מתנשפים מהריצה הסברנו לו מה הסיפור והוא באדיבותו הנפיק לנו כרטיסים ולא גבה אפילו פרנק אחד קנס (למורת רוחו של הלוקח השוויצרי... שטען שהשוויצרים של היום לא דומים לשוויצרים של פעם!). שאלנו את הכרטיסן מתי הרכבת אמורה להגיע לשדה והוא אמר - 10:45. חישבתי שיש לנו עוד 2 עד 3 דקות לרוץ ולהגיע לדלפק הצ'ק אין של אל על ועל פניו המצב לא היה מזהיר כלל וכלל.

הגענו לדלפק בשעה 10:48 (בשוויץ - זמן זה זמן וניתן לכוון את השעון לפי הרכבת!). כל העמדות היו סגורות ורק בעמדה האחרונה ישבה גברת שעמדה לעזוב. הגעתי אליה וניסיתי להסביר בצרפתית מה קורה. סיפרתי לה שאני נוסע לתחנה של ביזי הערב (לא פחות ולא יותר). אתם חושבים שזה הרשים אותה? היא פשוט אמרה לי - מצטערת הטיסה סגורה, הטיסה הבאה מכאן לתל אביב תצא ביום ראשון... התקשרתי למנהל התחנה של אל על שהיה כבר על המטוס. הוא ביקש ממני להעביר לו את הגברת. בזבזנו 2 דקות מיותרות. הוא לא הצליח לשכנע אותה לקבל אותנו. זה היה ממש מתסכל - המטוס עוד כאן, אנחנו הגענו ולא נטוס רק בגלל הפקידה שלא מסכימה לפתוח את הדלפק. מנהל התחנה אמר לי שהוא מצטער אבל הוסיף ספק בהלצה, ספק ברצינות שאני ישראלי ויש לי משימה לעלות למטוס אז שאפעיל את הראש ואגיע. "יש לך עוד שמונה דקות בטרם אסגור את דלת המטוס" הוא אמר לי וניתן את השיחה.

תחלטתי שאני מנסה. מה כבר יקרה. הכי גרוע - לא אצליח. אבל מי שמכיר אותי יודע שאני לא מכיר את המילה לא, אז התחלתי לרוץ לקומה למעלה עם כל החבורה ועם המזוודות, כאשר לחלק מהנוסעים היה גם... ציוד סקי. השוויצרי שבנינו המשיך להיות סקפטי וניסה למנוע מבעדנו להתקדם, אך כשראה כשאני נחוש והשאר אחריי, הצטרף גם הוא למרוץ. הגענו לביקורת הגבולות עמוסים לעייפה במזוודות. למולנו בשתי העמדות של השוטרים השתרך תור ארוך של אנשים. האשנב השלישי היה ריק. בלי לחשוב פעמיים ניגשתי אליו והתחלתי לצעוק בבקשה שיגיע שוטר לשם. בסיעתה דשמייה (אין לי הסבר אחר למה ששוטר יקשיב לצעקות שלי ויגיע אליי לדלפק סגור) הוא הגיע לאשנב. הסברתי

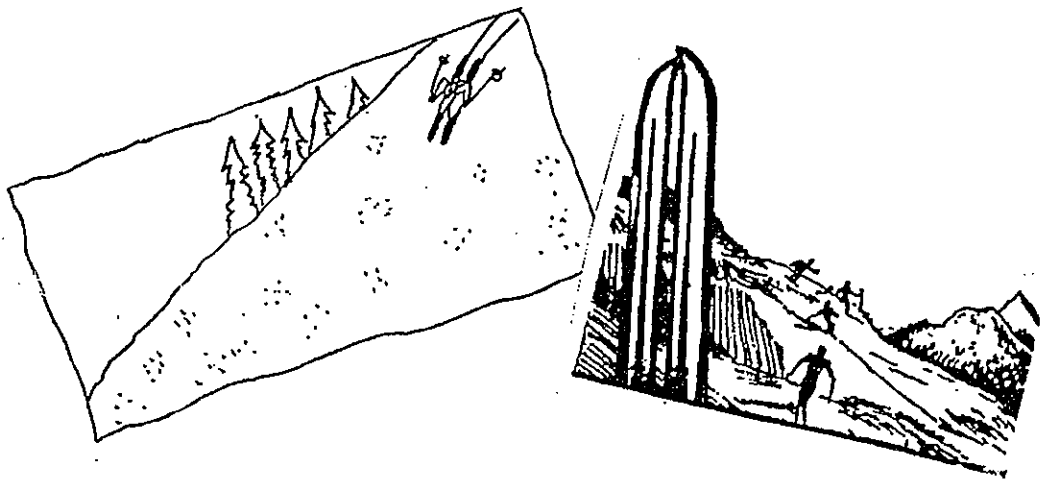

לו בבלי של שפות, כמו איזה טמבל (שהרי אם הייתי מדבר איתו צרפתית - בטוח הוא לא היה משתכנע) שהמטוס שלנו עוזב בעוד חמש דקות ושארנו לציק אין בגלל השלג וכי' והוא הסכים ופתח את האשנב. כמובן שהוא ביקש כרטיס עלייה למטוס (כל מי שכבר טס, בודאי מבין על מה אני מדבר ואיך אין אפשרות טכנית לעבור שלב זה ללא כרטיס עלייה למטוס ועוד עם מזוודות!). הסברתי לו שקיבלנו אישור ממנהל התחנה של אל על לעלות בלי כרטיס עלייה למטוס והוא... - האמין, החתים ושלח אותנו הלאה. לא היה לנו זמן להתלב - בחמש הדקות הבאות עוד חיכה לנו מסלול ארוך.

התחנה הבאה היתה השיקוף גם כאן היה תור ארוך וגם כאן יצירת פאניקה מלווה ברעש והמולה, דווקא עזרה לנו. נדחפתי לראש התור ואחריי כל הארבעה. המזוודות לא הצליחו לעבור את המכונה, מגלשי הסקי צפצפו בגללים ואחרי דקה כבר הגיעו שוטרים כיאה וכיאות לכל שדה תעופה שמכבד את עצמו. קצת הסברים, קצת תחנונים, קצת חיטוט במזוודות שלא עברו את מכונת השיקוף ועברנו גם את המכשול הזה למורת רוחם של אלה שעמדו בתור.

נשארנו לנו שתי דקות. כידוע נמצא שער הכניסה למטוסי אל על תמיד בסוף הטרמינל וזאת מסיבות בטחון. למזלי כבר טסתי משם מספיק פעמים כדי לזכור את הדרך בעי"פ. בדקה לאחת עשרה הגעתי לגייט ולא מצאתי שם אף אחד. השרוול המוביל למטוס היה סגור למזלנו רק בחבל וכך רצנו באין מפריע לתוך השרוול בדרך למטוס תוך שאני צועק למנהל שלא יסגור את הדלת. דרכתי על המטוס בשעה 11:00. הוא נדהם לראות אותנו עם המזוודות בדלת המטוס וחיבק אותי. קצין הביטחון היה פחות נלהב ואמר לי שעם כל הכבוד לנו ולסיפור שלנו - אנחנו נטוס אבל המזוודות וכל הציוד נשארים פה. "לא יכול להיות שנעשה רעש גדול בכל מקום בנושא הביטחון ובד בבד נרשה לכם לעלות למטוס ללא בדיקה ביטחונית". לא היה איכפת לנו - העיקר שעלינו לטיסה. אחרי כמה דקות של שטיפת המטוס מהשלג שהצטבר עליו בעזרת מים חמים שהותזו מזרנוקי כבאית, המראנו לדרכנו לא מאמינים שאכן הצלחנו בעזרת השם לטוס בזמן. למחרת כל אחד קיבל את מזוודותיו הביתה.

כשחזרתי לשוויץ שבוע אח"כ, חיכה לי המנהל ליד דלת המטוס וסיפר לי שמיד אחרי שהמטוס המריא, אל על הגישו תלונה להנהלת השדה לפני שיגישו תלונה נגדה - איך קרה שחמישה נוסעים הצליחו לעבור את כל המכשולים בדרך ועלו על מטוס עם המזוודות ללא כרטיס עלייה למטוס. אין ספק שסיפור כזה לא יכול היה להתרחש בימינו עם כל ההחמרות בנושא הבידוק לטיסות.

מפנקס החברה קדישא

דוד בן דוד

השנה אנו מציינים 60 שנה לניר עציון, לעיר החיים, מן הראוי להקדיש גם כמה מילים לעיר המתים של המשק – לבית העלמין.

ניר עציון חגג את יום העליה ביום העצמאות תש"י 1950, בית החיים קודש ב"ג באלול תשכ"ב, 1964. ב-14 השנים הראשונות היינו עדיין צעירים ואנשים לא מתו מיתה טבעית (פרט לסבא מנחם יעקב, הסבא של מנחם יעקבי שנקבר בחיפה). מתאונות עבודה נפטרו: שלום בירנבאום, נסים קוסקס ושמואל אילני (שמואל בן כפר פינס נקבר במושב שלו). יצחק כספי נרצח על ידי ערבי. כולם קבורים בחיפה.

כאמור בית הקברות קודש ב"ג באלול תשכ"ד ומעשה שהיה כך היה: מרים ארזי ז"ל – אלמנה מאלמנות כפר עציון עזבה את קבוצת יבנה ועברה לניר עציון בשנים הראשונות למשק, כדי לחזק את המקום שהיה שרוי במשבר. מרים חלתה במחלת הסרטן ולפני פטירתה ביקשה להקבר בניר עציון. נאלצנו לפתוח בחיפזון בית עלמין כדי לקיים את רצונה. התלבטנו איפה למקמו, האן כאן ביער סמוך לשוב או למטה? (הירוקים עוד לא הכתיבו אז מדיניות) וחנוך החליט שיש להרחיק את עיר המתים מעיר החיים כדי שמשפחות נפטרים לא יקוננו כל הימים על המצבות.

היום, לאחר 46 שנות קבורה במקום, טמונים בבית העלמין 107 נפטרים. 57 חברים ובני המשק, 42 הורים וקרובים, היתר הם קרובים רחוקים, נפטרים מן החוץ ושונים.

בפינה הצפון מערבית קבורה רחל שטילמן, האמא של מהנדס האזור הראשון שהסכמנו להקצות חלקת קבר לאימו, אשה דתית.

על קברה של מרים ארזי הדבקנו אבן זכרון לזכרה של בתה דינה, בת המשק, יתומת כפר עציון שעזבה, התחתנה ונולדו לה ילדים ועברה להתגורר בגרמניה שם נפטרה ונקברה. את המצבות של נתן ואשתו הינדה שנזר מחבר לוח זיכרון של בנם מאיר שנפל במלחמת ששת הימים בירושלים בקרב על הגבעה הצרפתית.

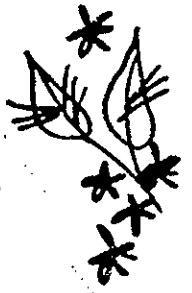
ניר עציון נוסד ע"י שרידי השואה ושרידי כפר עציון, לכן רק טבעי שרוב הקברים אחרי 60 שנה הם קברי שרידי השואה. שרידי השואה הם מרוב ארצות הכיבוש הנאצי, מהונגריה, צ'כוסלובקיה, רומניה, פולין, ליטא, גרמניה, הולנד, בלגיה, צרפת, איטליה ותוניסיה. על מצבות רבות הונצחו הורים וקרובי משפחות של קדושי השואה שנשרפו המחנות המוות או נספו במחנות עבודה ומקום ויום קבורתם לא נודע. בין שרידי השואה ושרידי כפר עציון נמצאים קברים של לוחמים בנאצים ולוחמים במלחמת השחרור.

ישראל בן ארי נלחם בחזית סטאלינגרד ששם נשבר הכוח הגרמני הנאצי. ישראל נפצע קשה במלחמה וסיים אותה בבתי חולים.

יצחק בן סירא אחד משלושת מעפילי האניה "פטריה" שהצליח לחמוק מתוך טרנספורט של כ-3000 מעפילים, התנדב מטעם קבוצת אברהם ליחידות היהודיות בצבא הבריטי, סיים את המלחמה בגדוד השני של הבריגדה היהודית בחזית איטליה ששם נורו הכדורים האחרונים במלחמת העולם השנייה.

הלל למפל נלחם בנאצים עם הצבא הצ'כוסלובקי. כשגרמניה הנאצית כבשה את צ'כוסלובקיה, חלק מן הצבא הצ'כי ברח לרומניה, הרומנים העבירו את הכוח ליוגוסלביה ומשם הועברו באניות מלחמה בריטיות לאנגליה והכוח הגן על אנגליה בזמן ה"בליץ". לאחר שהגרמנים הרפו מאנגליה ופנו לברית המועצות הכוח הצ'כי הועבר למזרח התיכון ונלחם באזור שלנו. הצבע הצ'כי השתחרר בצ'כוסלובקיה המשוחררת.

אברהם מלמד היה אחד המפקדים של לוחמי הגטאות בגטו קובנה (ליטא), לאחר שהתקוממות נכשלה נשלח למחנה דכאו, הצליח לשרוד את השואה ועם השחרור היה חבר "מרכז ההצלה" של שרידי השואה בגרמניה, הצטרף לקבוצת "אחדות". שימש 3 קדנציות כבר כנסת מטעם הפועל המזרחי.

אברהם גלד (אבא של ציפי כהן) התנדב בשנת 1940 לצבא הבריטי נלחם ביון. הצבא הבריטי הובס בקרב, חלק מן הלוחמים הצליח לברוח עם אניות בריטיות חזרה לארץ ישראל ולמצרים, חלק אחר ובתוכם אברהם גלד, נפל בשבי הגרמני, הועבר למחנות שבוים באזור קרקוב בפולניה, ורק לאחר הניצחון שוחרר.

יעקב טאוב (אבא של יעל מלמד) כשגרמניה פלשה לצרפת גויס לצבא הצרפתי, הצבא הצרפתי הובס ויעקב טאוב נפל בשבי ושוחרר רק בתום המלחמה.

מלבד קברי נפטרים רגילים קבורים עצמות של קרובי חברים שנילקטו מבתי קברות בחו"ל: **פנחס שורץ** האח של חנה למפל, דבורה כהן וישעיהו שחר שנפטר ונקבר בשנות המלחמה בבודפשט.

סילביה לוצקי וולדמירמנדלברג האמא והדוד של עדה בנישו שנפטרו ונקברו בצרפת. בבית העלמין קבורים 8 נפטרים שרידי כפר עציון:

יצחק בן סירא אחד מארבעת הניצולים מן הקרב האחרון בכפר עציון, נפל בשבי הלגיון הערבי ושוחרר במסגרת חילומי שבוים עם האויב.

מרים ארזי פונתה בקרבות כפר עציון למנזר רטיסבון בירושלים, בעלה שמואל ארזי נפל בכפר, מרים נדדה עם האלמנות לג'בליה, הצטרפה לקבוצת כינה ועברה לניר עציון.

פנינה בן סירא נלחמה בכפר עציון בשרות הרפואי. בלילה האחרון של הקרב הועברו הפצועים קשה יחד עם חלק מן השרות הרפואי למשאיות יצחק, כיניהם גם פנינה. למחרת אנשי משואות יצחק נפלו בשבי יחד עם פליטי כפר עציון. כעבור כמה שבועות שוחררו הגשים מן השבי. כשהקימו את ניר עציון פנינה הצטרפה אלינו.

נתן והינדה שגור נתן היה גזבר כפר עציון וכשפינו את החברות מכפר עציון נתן יצא איתן לירושלים כדי לדאוג לקיומן. כשעלינו לניר עציון גם נתן הגיע ובגלל בעיות משפחתיות הוא עזב. אשתו הינדה בקשה לפני מותה להקבר בניר עציון ולאחר שגם נתן נפטר נקבר גם הוא אצלנו.

חנה שגור אלמנה מאלמנות כפר עציון. בעלה אברהם נלחם בבריגדה כמתנדב מכפר עציון. נהרג בכפר ביום האחרון של הקרבות. חנה, לאחר שנתאלמנה נענתה להפצרת קרוביה בבליגיה וירדה מן הארץ. בבליגיה התחתנה ונולדו לה שם ילדים. חלתה במחלת הסרטן ולפני פטירתה בקשה להקבר בארץ בניר עציון. קברנו אותה ליד קברה של מרים ארזי.

ולבסוף נזכיר את בנינו, חיילי צה"ל שנספו במערכות ישראל ונקברו אצלנו: **עמנואל בן ישי** שנפל באבו רודיס שבסיני במלחמת יום כיפור והוענק לו אות הצטיינות על גבורתו.

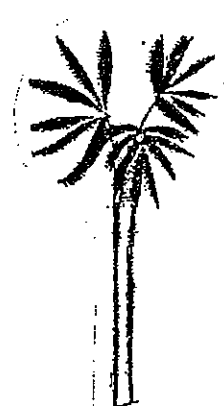
גדי רז שנפל במלחמת לבנון הראשונה.

מגן פרידמן שנפל בלבנון בלחימה נגד החיזבאללה.

ולא נשכח את הילדה **נעם לייבוביץ** שנהרגה בפעילות איבה על כביש 6.

תהא נשמתם צרורה בצרור החיים

וזכרם לא יסוף מקרבנו.

על להבות, שלהבות ואש בלבבות - בעקבות שבת הארגון

פסי מאור

בבני עקיבא יש שבטים ואצלנו בניר עציון – יש קבוצות, ולכל קבוצה שם נאה משלה. קבוצת בני גילי נקראה "שלהבת" ושם זה ליווה אותנו במשך שנים והיה לחלק מאיתנו. שיר שלמדנו בבית הספר והפזמון שלו התחיל במילים: "עלי נא עלי, שלהבת שלי" הפך להמנון שלנו, ובמסיבת הגיוס עיטר את הבמה ציור רבו שתי כפות ידיים מגוננות על שלהבת קטנה ונהנות מחומה.

לימים הכרתי את יורם ורק לאחר שאש האהבה ביננו ניצתה, גיליתי שגם לו שלהבת משלו. במשואות יצחק, בו נולד וגדל, אין קבוצות אבל יש חֲבֵרוֹת ילדים, והחֲבֵרָה המהוללת של יורם נקראה: "להבה".

כאשר חיברנו את השלהבת והלהבה ביחד, איחדנו גם שמות משפחה והיינו למאור וקיווינו שיהא ביתנו מלא חום ואור.

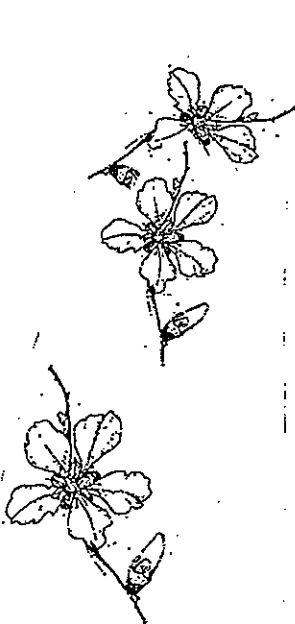
עברו שנים וילדינו גדלו. כשהגיע בננו השני עילם לגיל בית הספר והצטרף לחברת הילדים קיבלה קבוצתו, הפלא ופלא, את השם להבה. היה לנו בבית, אפוא, שותף נוסף לנושאי לפיד האש בגאון.

השנה הגיע יותם, צעיר ילדינו, לכתה ט' ובשבת הארגון של בני עקיבא קיבלו הוא וחבריו שם משלהם, ולהפתעתנו, נקרא גם שםם... להבה!

"אשרי הגפרור שנשרף והצית להבות
אשרי הלהבה שבערה בסתרי לבבות..."
(חנה סנש)

תאמרו שהכל מקרי לחלוטין? יתכן! אבל תודו שזו מקריות נחמדה ומחממת לבבות.

ויש בגן-עדן שמנים רבוא מיני אילנות
בכל-זויתיו, הקטן שבהם משבח מכל-עצי
בשמים. בכל-זוית יש-בו ששים רבוא
מלאכי-השרת מזמרים בקול נעים. ועץ
החיים באמצע וגופו מבקש כל-גן-עדן.
ויש-בו חמש מאות אלף טעמים, ואין
דמותו של זה דומה לזה ואין ריחו של זה
דומה לזה, וענני כבוד למעלה הימנו
ומארבע רוחות מפינו אותו - וריחו הולך
מסוף העולם עד סופו.

(ילקוט שמעוני בראשית)

מהנעשה בסניף

ליטל ושירה בנות השרות הלאומי

רצינו לשותף אתכם בחלקים קטנים ומשמעותיים מחיי הסניף מאז שנגמר חודש האירגון. זה גם המקום שלנו לתת חיזוקים חיוביים לצוות המעולה! שמשיקע ונותן מעצמו בלי סוף לחניכים!

בחנוכה נעשה הפנינג סניפי מלא תחנות הקשורות לחג וכמובן, שזללנו סופגניות והעלנו במידות...

לקבוצת כפיר היתה פעולת שבת מושקעת ומאתגרת הכוללת הצגות ופזלים בנושא השמחה והתגברות על מכשולים.

קבוצת סהר חוותה ערב מלא בתחנות ומשחקים חברתיים שבכולם המסר היה כוחה של קבוצה מאוחדת ושיתוף פעולה.

קבוצת לביא החלה מסורת של טיולים באזור כל יום שישי, במטרה להכיר את המקומות כאן באזור ובמטרה לגבש את הקבוצה. עד עכשיו הם היו בתצפית בעין הוד ובנחל בוסתן.

המדריכים של קבוצת איתן לקחו את החניכים לערב-חורף כייפי במנז' שכלל שוקו חם ופינוקים של שוקולד.

וכמובן שקבוצות דקל – שחף לא קופחו ופונקו בפויקה במנז'.

גם יצאנו להפגנה (14 חבר'ה) בירושלים כנגד ההקפאה ביש"ע.

ולא שכחנו את גלעד שליט ועשינו סעודת אמנים בית המדרש שכל חברי קבוצות דקל-שחף לקחו בה חלק.

המדריכים שלנו יצאו לסימנריון בנ"ע – תוך כדי זה גם חבר'ה מקבוצת להבה היו בסימנריון בכפר-פינס. ישר-כח למשתתפים!!!

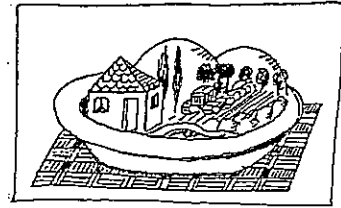
במוצ"ש האחרון יצאנו, כל צוות ההדרכה לערב כייף והוקרה בבאולינג בחדרה ולאכול בשרים.

והיד עוד נטויה, בע"ה ביום חמישי – ו' שבט- יצאו חברי שבט להבה לצעדה לילית בעקבות לוחמי הל"ה בגוש עציון.

ולחניכים הצעירים יותר (סהר, איתן ולביא) מחכה טיול הנטיעות ב"ח שבט (ה-2.2) בנחל ציפורי. הולך להיות כייף גדול מחכים לראותכם!!

וכמובן, שתודה להורים שלוקחים חלק ותומכים להמשך שיתוף פעולה וחודש טוב.

שיוך בתים נכון להיום

יורם מאור

ברגע שהתקבלה החלטה מס' 979 החלטה מס' 692 בטלה. כל משק שאושר לו לשיוך לפי החלטה 692 יכול לבחור האם הוא רוצה לשיוך לפי החלטה 692 או החלטה 979. מכיוון שלגיר עזיון לא אושרה החלטה 692 (עפ"י המלצת עזיון החלטה זו לא בדאית לנו) אנו נוכל לשיוך רק עפ"י החלטה מס' 979.

החלטה מס' 979 כיום :

- כל חבר שהתקבל לאגודה לפני היום הקובע – יצטרך לשלם למינהל דמי הון על הקרקע 33% משווי הקרקע. את שווי הקרקע יבצע שמאי של המינהל.
- עם החתימה של החבר במינהל (העברת הקרקע והמחברים עליה בטאבו ע"ש החבר) ישלם החבר את המע"מ מדמי ההיוון (33%). שאר התשלום יוכל להדחות עד למימוש (ירושא אינה מימוש).
- חבר שהתקבל לתברות לאחר היום הקובע ישלם למינהל דמי הון עבור הקרקע 33% (כמו חבר ותיק)
- עם החתימה של החבר שהתקבל לאחר היום הקובע הוא יצטרך לשלם מיד את כל ה- 33% + המע"מ, ולא יוכל לדחות את התשלום עד למימוש.

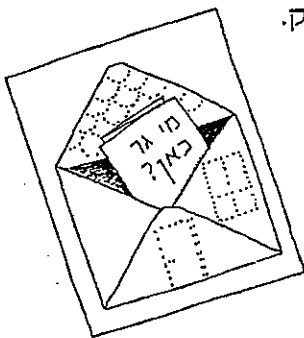
החלטה זו עדיין לא קיבלה תוקף (הוראות אגף) מכיוון שיש נגדה מס' בגז"ס. ולכן אי אפשר לשיוך שום בית, ושיוך הבתים נמצא בהקפאה. עפ"י הערכת המומחים החלטה זו תשונה לטובת הקיבוצים. לדוגמא: שיהיה מדרג באתוזים שישלמו החברים. (חברים ותיקים ישלמו פחות)

מהו שיוך פנימי?

הסכם בין החבר למשק שבו המגרש והמחברים שלו (הבית), יהיו שייכים לחבר. והחבר הוא "בר רשות" בביתו. כל מגרש עם הגבולות שלו - שיוך למשפחה מסוימת. מבחינת הרשויות - אין שום הסכם (המגרש והבית אינם רשומים בטאבו על שם החבר). לכן ערכו של הבית בשיוך פנימי נמוך יותר מערכו בשיוך חיצוני.

היקף ועומק השייכות בשיוך הפנימי תלוי בהחלטות פנימיות של חברי המשק.

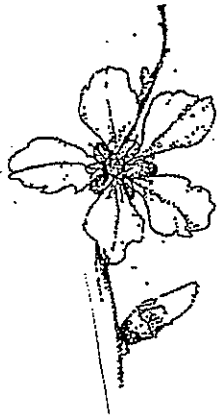
- האם הבית ניתן להורשה.
- האם הבית סחיר (ניתן למכירה).
- מי זכאי לשכר דירה מהבית – המשק או החבר.
- מי מתחזק את הבית.
- האם חבר יכול לעזוב את המשק ולהמשיך לגור בביתו המשותף.
- האם בנוסף לבית יש שיוך נכסים.
- האם מבצעים "איזונים" בין שווי המחברים לוותק החבר.

איזונים : שווי המחברים שנבנו ע"ת המשק (בהתייחס לגיל שלהם) לעומת שנות וותק של החבר.

לדעתי, יש לדחות קבלת החלטה בנושא הרגיש של שיוך פנימי עד לאחר בניית הסכמות חברתיות בניר עזיון.

משולחן הנהלת הקהילה טל ליאון יובל שגיא

שלום לכולם

לפני 3 חודשים נכנסתי לתפקיד מנהל הקהילה, ולפני כ-3 שבועות נכנס טל לתפקיד מזכיר הפנים. במהלך תקופה זו נפגשתי עם חברים. מטרת השיחות הייתה, קודם כל הכרות, וניסיון להבין את רצונותיהם של חברי ניר עציון וציפיותיהם ממני ומה הם מבקשים לנר עציון ולעצמם. אני מתכוון להמשיך לפגוש חברים ומבקש ממני שרוצה לשוחח לפנות לעדה או לטל. אני מודע לצורך בקידום וטיפול בנושאים רבים וחשובים אך לדעתי אין תחליף לדרך ההכרות והפגישה והשיחה האישית. במקביל התחלנו, טל ואנוכי, להיכנס ביחד לעומקם של הנושאים הצריכים טיפול. בימים אלו אנו שוקדים על לימוד והכנת תקציב 2010, ותוך כדי כך יושבים עם כל מרכזי הוועדות והענפים. ערב כניסתנו לתפקיד קרו מספר דברים במשק – האסיפה החליטה על בחירת מנהל קהילה, בחירת חברת גישור הפועלת במשק והתחלפו מזכירי הפנים, אבי ויהודה עם טל ליאון. כל הדברים הנ"ל גורמים לכך שטיפול בדברים לוקח יותר זמן עד שנכסה את היקף המלידה והכנת התקציב. בחרנו לעבוד וללמוד יחד את התחומים הרבים בטרם נתחיל בעבודה ע"פ ההגדרות וההחלטות.

עדה רסל

עדה ונחמיה יצאו לטיול כחודש עד סוף ינואר באוגנדה, כל מי שמעוניין לתאם פגישה עם יובל או חברת גבים או כל דבר אחר יכול לעשות זאת דרך טל ליאון.

גבים – גישור

חברת גבים נכנסה לעבודה ע"י הוועדה החברתית. במהלך החודשיים האחרונים התקיימו מספר מפגשים עם הוועדה החברתית וכרגע מנחות התהליך – אורנה וניצה מקיימות שיחות עם חברי המשק, כל מי שמעוניין לדבר/להיפגש עם ניצה ואורנה מוזמן לפנות או לוועדה החברתית או לטל ליאון לתיאום פגישה. כאן המקום להודות לוועדה החברתית שהביאה את התהליך להתחלת עבודה בנר עציון וממשיכה ללוות את התהליך.

נושא עלות התהליך נמצא בברור ומו"מ כדי לצמצם בעלויות, אך מבלי לפגוע בתהליך החשוב שכבר יצא לדרך.

תקציב 2010

אנו בתהליך הכנת התקציב, אנו נפגשים עם מרכזי הוועדות ולומדים את הצרכים של הוועדות השונות. אנו עושים מאמצים להכניס לתקציב 2010 את בניית אולם האירועים במקום המפעל הישן הנמצא ליד הקונדיטוריה.

בניית בתים

בשעה טובה חתמנו חוזה התקשרות עם קבלן תשתיות, ובשבועות הקרובים יתחילו עבודות הפיתוח. עבודות הפיתוח ימשכו כ- 4-6 חודשים.

מהנעשה במזכירות והנהלת קהילה

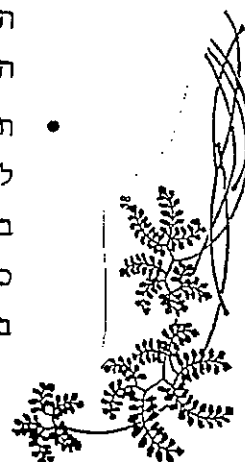
מזכירות

- פרידה מאבי ויהודה – המזכירות נפרדה מאבי ויהודה בפגישה שכללה שיחה עם חברי המזכירות החלפת ברכות וכיבוד.
- גבים - המזכירות נפגשה עם חברת גבים לפגישת עבודה אשר כללה את הכרה ושיחה עם חברי המזכירות.
- צוות משי"א – חוקם צוות אשר יעסוק בחברי המשק העובדים – הצוות מונה את יובל יו"ר, מנחם יעקובי, יהודית כץ, עודד ילין. על צוות משי"א להביא הגדרות ותפקיד הצוות למזכירות לדיון.
- וועדת ביקורת – הוטל על יובל וטל – להביא הצעה להפעלת וועדת ביקורת בניר עציון.

הנהלת קהילה

- הנהלת הקהילה דנה בנושא הגדרת התפקידים של הנהלת הקהילה – הנהלת הקהילה תעסוק בנושאים החברתיים של המשק ובגיבוי עבודתם של מנהל הקהילה ומזכיר הפנים.
- תרבות – כפי הידוע בשנה האחרונה אין בניר עציון ועדת תרבות אנו מנסים לחדש את רוח התרבות בניר עציון ע"י רתימת החברים והתושבים לעשייה בנושא זה, בל נשכח שזוהי שנת השישים לבניר עציון והחובה מוטלת על כתפי כולם לקום ולעשות מעשה. מי שמעוניין להשתתף בעשייה מוזמן לפנות לחנה בן ארי דיווח מנדלבאום.

- הסבת חדר כושר לחדר התעמלות – חדר הכושר שנמצא מתחת לאולם הספורט, סודר ונוקה וישמש מעתה כחדר התעמלות לתוגי היוגה והספורט של הנשים, כל מי שמעוניין לעשות שימוש בחדר זה מוזמן לפנות לטל ליאון.
- חדרי אירוח לקהילה – בימים אלה מסתיים שיפוץ חדרי אירוח לקהילה, מי שמעוניין לארח מוזמן לפנות לאורי גריידי שאחראי על החדרים.

לסיכום:

יובל ואני עושים מאמצים להקשיב ולענות על צרכי הציבור אנו שמחים לשמוע כל הערה תלונה או סתם מילה טובה מכל החפצים בכך.
נשמח על כל עזרה. כמו כן יתקבלו בברכה גדולה: סבלנות, סובלנות, אהבה, ומרגוע.

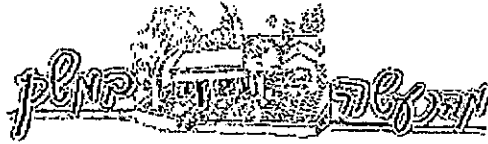
החל מאמצע ינואר יובל יימצא בניר עציון בימים הבאים: יום שני מהצהריים, ימי שלישי מהבוקר עד הצהריים וימי חמישי מהבוקר עד אחה"צ לתיאום פגישה עם יובל נא לפנות לטל ליאון.

יובל שגיא – מנהל הקהילה
טל ליאון – מזכיר פנים

אפשר להשיג אותנו בדרכים הבאות:

יובל – 0526033602 – yuvalsagy@walla.com
טל – 0505784405 – mazkir.nir@gmail.com
משרד – טל" – 04-9845728 פקס אישי – 04-9845729

עודד ילין וידידיה צור

סיכום שנת 2009 ותוכנית עבודה לשנת 2010 למשק ביר עציון.

עם סיום שנת 2009 אנחנו מסכמים בחיוב את תוצאות המשק החקלאי, בסופו של דבר כמעט ולא הייתה השפעה של המשבר העולמי על תוצאות החקלאות ולפי האומדן שערכנו התרומה של ענפי החקלאות גבוהה בקצת מעל התוכנית.

ברפת ייצרנו חלב לפי התוכנית, פחות משנה קודמת אבל ברווחיות טובה כיון שיחסי הסחר היו לטובתנו. כלול עשינו רק 5 מדגרים (לעומת 6 בדרך כלל) בגלל נסיון של מועצת העופות לשפר את מחירי הפטם, התוצאות טובות מהתוכנית אם כי פחות טובות מסיכומי שנת 2008. התוצאות המקצועיות והכלכליות של הלול מציבות אותו בראש טבלת ההצטיינות של משקי גרנות.

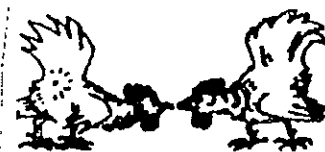
בבנות המהירים נשמרו ברמה גבוהה וגם כמויות הפרי היו טובות יותר משנה קודמת כך שהענף מסיים בתוצאה יפה.

בגד"ש בשל מיעוט הגשמים בחורף הקודם היו התוצאות המקצועיות קצת נמוכות ולכן הסיכום פחות טוב מהתוכנית.

בעיית המים לחקלאות שהעיקה עלינו עד עכשיו אמורה להיפתר בשנה הבאה עם השלמת צנרת המים המושבים ממט"ש חדרה. נטיעת המטע החדש של הבנות הושלמה תוך עמידה בתקציב. גם האיום בהיטל הבצורת הוסר בינתיים, אבל נשאר עדיין איום העלאת תעריפי המים לצריכה ביתית. ההשקעה בגרטור הניבה רווח יפה, אפילו גבוה מהתוכנית, ענפי העזר הכוללים את הנגריה, המסגריה, החשמליה, והבניה מתפקדים כראוי. במוסך עדיין לא הגענו לאיזון.

יעדי התוכנית לשנת 2009 והתוצאות היו:

- שמירה על יציבות פיננסית - היעד הושג ואנו נמצאים במצב פיננסי נוח עם נזילות גבוהה, תיק נייע של המשק שסבל בסוף שנה קודמת משחיקה בערכו בשל משבר הכלכלי בעולם התאושש וערכו עולה כעת על הסכום המקורי.
- שיפור הרווחיות בענפים החקלאיים - נטיעת בנות וגיוס תלוואה למימון הנטיעה – היעד הושג למעט בגד"ש.
- בניית בתים חדשים - הבנייה עדיין לא החלה כיון שהיתר העבודה על התשתיות עוד לא ניתן אבל נבחר כבר הקבלן לתשתיות ואנחנו מתכננים להשלים את תהליך האישורים ולהתחיל את העבודות תוך זמן קצר. ועדת משק הקציבה סכום נוסף של 500,000 ₪ מריווחי המשק לטובת הבנייה.

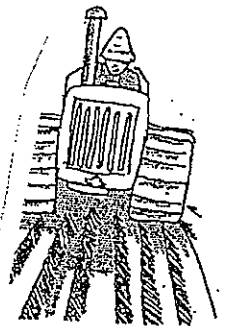
• צבירה לפנסיה וצמצום החוב האקטוארי - הוקצב סכום נוסף של מליון ₪ מרווחי שנת 2008 בנוסף למליון ש"ח הרשום בתוכנית מקורות ושימושים, סכומים אלה הופקדו כבר בקרן המילואים.

• גיבוש תוכנית לפרוייקט נדל"ן - בעת בירור האפשרויות לפרוייקט מסוג זה בועדות התכנון, התברר שיש התנגדות קטגורית של הוועדה המחוזית לפרוייקטים הכוללים: גן אירועים, בית קפה וכד' בשטחים הקרובים לכביש 4. לטענתם יש למשק שטחים המוגדרים לתיירות ובהם אנחנו יכולים לפתח פרויקטים מסוג זה. לפיכך לא הושגה התקדמות בכיוון זה.

היעדים המתוכננים לשנת 2010 הם:

- שמירה על הרווחיות הטובה בענפי הרפת והלול, צפויה עלייה קטנה במכסת החלב של הרפת.
- הסבה של 120 דונם בננות להשקיה במי קולחין, אנחנו מבצעים הנחת צנרת מיים חדשה ומצפים להגדלת כמויות המיים המושבים לשימוש חקלאי.
- נטיעה של 40 דונם בננות והגדלת הרווח בענף כתוצאה מגידול השטח שנעשה השנה ומהגדלת כמויות הפרי. בהמשך השנה נבחן אפשרות לנטיעה נוספת עוד השנה.
- שיפור הרווחיות בגדי"ש באמצעות שינוי סוגי הגידולים, השנה מתכננים לגדל גם עגבניות לתעשייה ואבטיח למאכל ולזרעים.
- בדיקה של אפשרויות נטיעה נוספות כמו זיתים והדרים.
- בניית 8 בתים ובקרה קפדנית על תקציבי הפיתוח והבנייה.
- השלמת הפרוייקטים הפוטו-וולטאיים והפעלתם, זה המתקן להפקת חשמל מתאים סולריים אשר מוקם בימים אלה על גג סככת העגלות ברפת, יש אפשרות שנקים בעתיד מתקן דומה גם על גג המפעל.
- שיפוץ אולם שמחות, בימים אלה מגבשים את התוכניות לשיפוץ, המימון יבוא בעיקרו ממענקים מהמועצה האזורית.
- שיפור בעבודת משאבי אנוש עם כניסתו של יובל לריכוז הנושא.
- הקצאת סכומים נוספים מעבר לשוטף להפרשה לפנסיה ולצמצום החוב האקטוארי.
- בדיקת דרכים לחיסכון במיים, כידוע הקצבות המיים לשתייה הוקטנו ומחירם עלה, אנו בודקים אפשרות להתקנת מוני מיים לייעול וחיסכון.

סיכומי המלון והמפעל עדיין לא הוצגו, הם יוצגו לציבור לאחר אישורם בועדת משק.

לסיכום אנו צופים לשנה מאתגרת שתחזיר לכולנו את הביטחון ביכולת הכלכלית של המשק ובמיוחד תחזיר את האמון בענפי החקלאות שהם מרוויחים, צומחים ומפרנסים בכבוד.

כי תבואו אל הארץ

בתום הצבעה בקלפי נבחר טל ליאון כמזכיר פנים והחליף את יהודה רוזנברג ואבי שאול שסיימו את תפקידם. לרגל חילופי התפקידים חילקו השלושה את הספר "דע מה שתשיב לעצמך" מאת זאב קרוב, כשי לכל אחת מהמשפחות החיות במשק. ברכות למזכירים היוצאים, ולמזכיר הנכנס - איחולי הצלחה.

בחירתו של טל למזכיר פנים יוצרת מציאות חדשה בניר עציון, בה מכהנים זה בצד זה מנהל קהילה ומזכיר פנים. למרות שחלוקת האחריות בין שני התפקידים הוגדרה באופן רשמי בעבר, קשה לדעת כיצד יתנהלו הדברים בפועל. נשמח אם בעלון הבא יפורטו הגדרות התפקיד והיקף המשרה של כל אחד מהם והתחומים עליהם הם מופקדים הלכה למעשה. עם בחירתו לתפקיד נכנס טל גם למזכירות, וכחבר מזכירות נוסף הצטרף אלעד בן-דרור והשלים בכך את המזכירות לשבעה חברים כנדרש. עבודה ברוכה ופורייה!

ניצה וארנה מחברת "לביט" מקיימות בשבועות האחרונים שיחות ה'כרות פני' עציון, לקראת ימי הדיאלוג המתוכננים בחודש הבא. חברים וחברות המצוניות להיפגש עימן לשיחה אישית מוזמנים לתאם זאת עם עדנה רסל או עם סליליאון.

שבת הארגון צויינה כמקובל במועדונים מקושטים, מצעד דגלים, מיפקד חגיגי וכתובת אש, והופעות הילדים באולם הספורט. השבט החדש נקרא "להבה" וחבריו הצטרפו לחבריה ב' וחגגו עימם אל תוך הלילה. יישר כוח למדריכים ולחניכים. "קדימה בני עקיבא הידד במעלה!"

בחודש נובמבר התקיים כנס "כל כבודה" של נשות הקיבוץ הדתי. חברות שהשתתפו בכנס שהתקיים בבארות יצחק התרשמו מהכנסת האורחים הלבבית וממגוון עשיר של שיעורים, הרצאות, שיחות ופאנלים מרחיבי דעת ואופקים. לסיום, נהנו באות הכנס ממופע סטנד-אפ של הבדרנית נויה מנדל ושבו הביתה כשחיוך על פניהן. במסגרת הכנס הרצתה מיכל איילי על הנושא "נשים דעתן כלה" מניסיונה כמדריכת כלות וחוגות צעירים והבטיחה להעביר את הרצאתה גם בניר עציון לציבור שלנו. מומלץ בחום ליטול חלק בכנסים דומים בעתיד!

ביום עיון בנושא "חניעת הטרדות מיניות" שהתקיים בחודש דצמבר בקיבוץ יבנה השתתפו נציגות ועדת בריאות ועדת חברים. מדריכי הנוער ואנשי חינוך וטיפול. המשתתפים ציינו את רמת הגבוהה של יום העיון ואת חשיבות המסרים שלו לקהילה קיבוצית כשלנו.

וצאת חינוך והצוגות הסוציאליות של המועצה האזורית אתי פל יצאו סציליות לחינוך ולמניעה לנוער מתבגר ולהוריהם. במסגרת זו התקיימה הרצאתו של ד"ר בני פישר, המנהל החדש של ימין אורד, אשר עסקה בסיכונים ובסיכויים של ילד ההתבגרות כיום, תקופה בה רבים הפיתויים וקלה הנאשמות לאתרי אינטרנט ולחומרים ממכרים. מהרצאה ובדיון שלאחריה נכתב ציבור גדול של הורים והתפתחה שיחה צרה עד לשעת צרה מאוחרת. מנהל ימין אורד ביקש לקיים בעתיד שיחה נוספת עם חברי ניר עציון כדי לחזק את הקשר בין כסר הנוער לבין הקהילה שלנו.

ש ב ט

יוזמה מבורכת אחרת, הקורמת עור וגידים, מעשירה את הפעילויות לוותיקי המשק. בנוסף על מכלול הגמלאים במרכז מיר"ב בה משתתפים חברים וחברות, מתקיימים שיעור יוגה עם מורה מקצועית ושיעור בפרשת השבוע/ סיפרות עם אביבה פלבניק. בימי רביעי בבוקר מתקיימת שירה בציבור עם בנימין זמיר ובתו אסתר לסר. כל הכבוד למארגנים ובהנאה למשתתפים.

חברים מניר עציון המונדבים בפעילות עזרה לזולת באיזור חוף הכרמל השתתפו ביום כף למתנדבים שאורגן ע"י המועצה האזורית ונהנו מיום טיול ובילוי באזור הכנרת. למתנדבים הידד!

חיילי גדוד הצנחנים 101 הפכו את ניר עציון לבסיס זמני לקראת יציאתם לתרגיל בהרי הכרמל. אנו רגילים כבר לצוותי טיירות הבוחרים ללון אצלנו, אבל הפעם היה זה גדוד שלם! עשרות חיילים אדומי כומתות מילאו את הדשאים והשבילים וצבאו על הצרכניה. החיילים לנו בחדר האוכל הישן ונהנו מהכנסת האורחים המקומית ומפזג אייר נאה.

אונת החתונות צומדת להיפתח, פסעה טובה, עם נישואיהם הקרובים של רונן זריבי עם אליה ושל רננה רולנברג עם נצט. מלף טוב לזלזות הצעירים ולמשפחותיהם.

שנת התש"ע מסתמנת עד כה כשנת גשמים ברוכה. כמויות נאות של גשם ירדו באזורנו והכל סביב מוריק ופורח. מזג האוויר נעים ובין גשם לגשם יש ימים בהירים ויפים ועדיין לא היו ימים קרים של ממש. עד כה ירדו אצלנו 328 מ"מ גשם לעומת 240 מ"מ בתקופה המקבילה אשתקד.

רוח צפונות

מפגש שני:
ילדים זה שומחה
ילדים זה צמיחה
כמה ולמה?

מפגשי חברה ותוכן
של נשות הקב"ד
בחסות מדרשת עין מנצ"ב

כולן מוזמנות ללימוד, צפייה בסרט "שירה" ושיחה עם הבמאית **מרים אדלר**
על משפחה, זוגיות, ילודה וציפיות חברתיות.

ביום שלישי י"א בשבט 26.1 ב-20:30 בחדר האוכל בעין הנצי"ב

666

מתכון
הביאה אליית לילה

עוגת בננות מעולה!!!

מתוך הספר בישולה/שולה מודן

מצרכים:

100 ג' מרגרינה בטעם חמאה

1 1/4 כוס סוכר

2 ביצים

2 כוסות קמח תופח

1/2 כפית מלח

1/4 כוס חלב

4 בנות מרוסקות במזלג

תבנית כיכר באורך 30 ס"מ משומנת

הכנה:

1. ממסים את המרגרינה (אפשר המיקרוגל) ומעבירים לקערה.

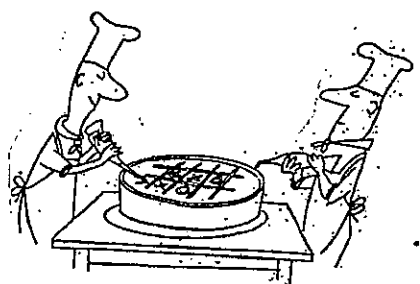
2. מחממים תנור לחום בינוני (180)

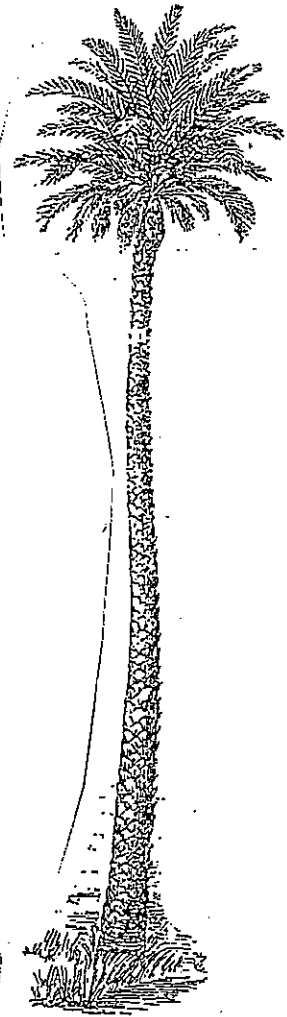
3. מוסיפים תוך כדי בחישה את כל החומרים לפי הסדר: סוכר, ביצים, קמח, מלח, חלב ובגרות.

4. מעבירים לתבנית ואופים 30 דקות עד שהעודה תשחים. נועצים במרכז העוגה קיסם עץ ואם הוא יוצא נקי – העוגה מוכנה...

5. אפשר להוסיף לבלילה אגוזי מלך, זה משדרג את העוגה.

בתאבון!

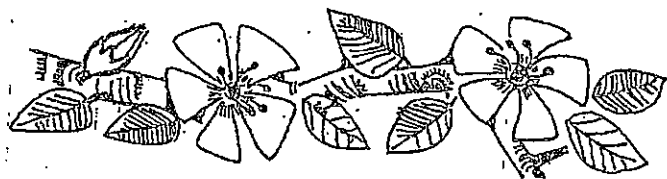
העלון הבא יצא לקראת
פורים

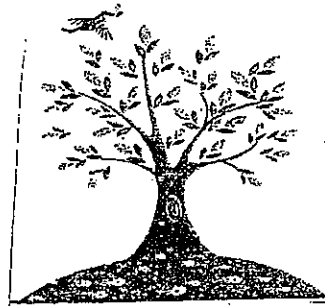
ניתן להעביר חומר כתוב עד
ל- 23.2

מאמרים (רצוי מודפסים) יש
לשלוח לכתובת:

banirezion@walla.com

או למסור לחברות המערכת

עונות החיים

יעקב מנצח

יש המדמים את חילופי העונות
למעגל החיים המשתנה חליפות

אביב נעורים יפעת עלמות
במזל בשלות בשפעת הפירות

סתיו, החיים בעלי שלכות
בחורף משליך אלי שאולות

'אבוי', אם תאמרו: 'אבדו נחמות'
הבישו בשבט אל ים השדות

מן הקור האפור מבין עננות
שמדיות מלביעות פורחות בכלות

בי שוקד, בך אומרים, רוכב ערבות
לחדש ימינו בראש-שנת-האילנות

